

Ole Sohn dropper 80 timers arbejdsuge:

"Jeg har også andre ønsker med mit liv."

Økologisk Landsforening har armene i vejret over milliardtilskud til nye økolandbrug.

Centralisering kan blive den vestlige verdens forfald, mener investor og forfatter Lars Tvede.

sceneskift side 18

nyheder side 4

synspunkt side 14

kommunen

politik fra rødderne mandag 27. april 2015 · nr. 12 · 58. årgang

o **dezinformatsiya**

Putins internettrolde snigløber vores bevidsthed

Kreml har oprustet den russiske informationskrig og poster milliarder i falske nyheder, internationale propagandamedier og en hær af internettrolde, der skal påvirke sandheden - for hvad er den egentlig? Vladimir Putin er rykket ind i psykosfæren.

Longread fra the Guardian side 8-13

Folketingskandidater kræver ret til efterværn

Det er kun SF og Enhedslisten, der har det som officiel politik, at anbragte unge, der fylder 18, skal have tilbudt efterværn. Alligevel bakker folketingskandidater på tværs af partiskel tydeligt op om et retskrav.

o **unge**

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

89 procent af de socialdemokrater, som har deltaget i en socialpolitisk kandidattest, melder sig under fanerne for, at anbragte unge skal have tilbudt efterværn modsat i dag, hvor kommunerne kan vælge at tilbyde det, men altså ikke skal.

Liberal Alliance har den laveste tilslutning til et retskrav. Her bakker 71 procent op om efterværnstilbud til alle.

Dermed går de direkte imod deres partier, hvor kun Enhedslisten og SF har en politik om, at anbragte børn og unge skal have tilbudt efterværn modsat i dag, hvor kommunerne kan vælge, om de vil tilbyde efterværn.

Det overrasker ikke socialordfører Pernille Rosenkrantz-Theil, at der er så stor socialdemokratisk tilslutning til et retskrav - også selvom det går imod partiets officielle politik. Hun fortæller, at partiet til årets satspuljeforhandlinger fik sat penge af til at styrke efterværnsindsatsen for at komme så tæt på et retskrav som muligt.

- Men jeg kan ikke sige, at vi har en politik om, at vi går ind for et retskrav, for hvis vi skal have det, skal vi også kunne pege på, hvor pengene skal komme fra, og det kan vi ikke endnu. Det vil være meget dyrt at indføre et retskrav, så lige nu er vores politik, at vi vil få flere penge over i den retning, så vi kommer så tæt på som muligt.

Frygt for fastholdelse

Kun 9 Venstre-kandidater har svaret ved kandidattesten. Men for Venstres socialordfører Karen Ellemann er der en god grund til ikke at gøre det til en pligt for kommunerne at tilbyde de unge efterværn.

- For os er det vigtigt, at man foretager en konkret individuel vurdering af de unge mennesker, der står overfor at flytte ud fra for eksempel en døgninstitution. Der vil være tilfælde, hvor nogle unge stadig har brug for hjælp, og andre tilfælde, hvor de unge ikke har brug for hjælp. Jeg er bekymret for, at hvis man indfører et retskrav, hvor alle anbragte unge får tilbudt efterværn, ender man med, at den unge af sine velmenende omgivelser bliver fastholdt i systemet.

Tallene stammer fra en ny kandidattest, som Socialpædagogerne Landsforbund har foretaget blandt 332 folketingskandidater.

» Læs mere side 3

■ Regeringen vil ungdomskriminalitet til livs ■ Innovationsrapport afslører kopifrygt

■ Overfald på Yahya Hassan ■ Kronikker står i kø ■ Regionerne nægter at give op

■ KL kritiserer moderniseringsplan

■ **Yahya Hassan overfaldet.** “Det skete ud af det blå, der var ikke optræk til noget,” siger Yahya Hassan til TV2 om det overfald, han blev udsat for på diskotek Sunday. Nationalpartiets folketingskandidat blev revet i håret bagfra og slået i højre side af hovedet. Efterfølgende greb Yahya Hassans livvagter ind og fik stoppet tumulten. Dagen efter kunne partiformand Kashif Ahmad fortælle, at det var etniske danskere, der stod bag. Forud for overfaldet var Yahya Hassan desuden i håndgemæng med radioværten Mads Vangsø.

”Min tilgang til livet er, at man skal springe over, hvor gærdet er lavest.”

Lars Løkke Rasmussen i Debatten på DR.

■ **Udspil mod ungdomskriminalitet.** Trods otte år med fald i ungdomskriminaliteten har regeringen lanceret et udspil, der skal sikre, at færre børn og unge starter på en kriminel løbebane, og at langt flere hjælpes ud af kriminalitet. Der er i alt 11 punkter i planen, som der sættes 270 millioner kroner af til at gennemføre. Blandt de mest bemærkelsesværdige tiltag er brugen af konfliktråd som alternativ straf og en lillebrorstrategi, der er en forebyggende indsats for børn med ældre søskende ude i kriminalitet.

■ **Kommunal innovation halter.** Kommunerne er for dårlige til at kopiere gode løsninger; det er en af konklusionerne i en rapport fra Center for Offentlig Innovation. Kun 13 procent af de innovationstiltag, som rapporten har kigget på, er kopieret fra andres succeser. Til gengæld er kommunerne bedre end staten til at inddrage borgerne i innovationsarbejdet.

■ **Højsæson for kronikker.** Med en valgkamp lige om hjørnet er politikerne kommet til tasterne. De fire borgerlige partiformænd lover i Berlingske, at sundhedspolitikken skal opprioriteres, hvis de får regeringsmagten. Deres løfter indebærer en ny kræftplan, 30 dages behandlingsgaranti og et stop for øget brugerbetaling. Men fremtidens sundhed handler om alt det, der foregår udenfor sygehusene, erklærer Martin Damm, Erik Nielsen og Thomas Adelskov fra KL i en fælles kronik i samme avis. I JyllandsPosten varslar Claus Jensen, Kim Simonsen og Dennis Kristensen ‘En ny start for dansk

Dødens hav. Mere end 1000 bådflugtninge er på bare en uges tid druknet i Middelhavet i forsøget på at komme fra Afrika til Europa. Katastroferne har skabt ringe i vandet og fået bølgerne i den danske debat til at gå højt.

Foto: Polfoto

fagbevægelse’. “Hvis fagbevægelsen skal genvinde det tabte terræn, må vi samle os og skabe en ny, fælles hovedorganisation mellem LO og FTF,” lyder det.

■ **Regionerne vil kæmpe for at overleve.** “Regionsrådene har taget det politiske ansvar på sig, og vi bliver bakket op af en række eksperter, der samstemmende siger, at folkevalgte regioner er det bedste alternativ, så hvad er problemet?” lød det fra Bent Hansen på generalforsamlingen i Danske Regioner torsdag den 23. april. Han opfordrede i stedet til, at man i fællesskab brugte kræfterne på at skabe et bedre sundhedsvæsen i stedet for at diskutere regionernes fremtid.

■ **Uenighed om besparelser.** Ved præsentationen af fem nye pejlemærker for modernisering, effektivisering og dermed besparelser i det offentlige har regerin-

41%

af de offentlige innovationer er igangsat af politikere enten via ny lovgivning eller initiativer fra den nærmeste politiske ledelse

Center For Offentlig Innovation.

gen vurderet, at de første knap 4,5 milliarder kroner er hentet ud af målet på 12 milliarder kroner inden 2020.

KL er enig i intentionerne i udspillet, men formand Martin Damm mener også, at der er blinde pletter i 'Fælles velfærd'.

“Udspillet viser, at der er langt fra Slotsholmen til velfærdsstatens kerneopgaver i kommunerne. Det opgøres, at der indtil nu er hentet 4,5 af de 12 milliarder kroner, som er målet for den samlede moderniseringsplan. Men det er en massiv undervurdering af den omstillings- og effektiviseringsindsats, som er foregået i kommunerne, siden den økonomiske krise satte ind. KL's undersøgelser viser, at der hvert år er effektiviseret for tre milliarder kroner i kommunerne,” siger Martin Damm.

Anders Ladekarl
@AndersLadekarl

Da der var pirater ved Somalia sendte vi en båd, da de Ebola ramte manglede det sendte vi en båd - send redningsbåd til Middelhavet #dkpol

Anne skal have hjælp til at blive helt voksen

Anne Rasmussen får hjælp af pædagoger til en sikker overgang til voksenlivet. Men ikke alle får tilbudt efterværn, og det er samfundsøkonomisk helt i skoven, lyder det fra flere interesseorganisationer.

o retskrav

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

Det er morgen på institutionen i Silkeborg. De andre unge i huset er ved at gøre sig klar til dagen, men Anne Rasmussen vil ikke op. Hun er 14 år gammel, og der er ikke nogen, der skal bestemme over hende, så hun bliver liggende i sin seng. Pædagogerne kan ikke tvinge hende, men hvis hun ikke vil stå op, må det jo være, fordi hun er syg. Så hun bliver isoleret på værelset resten af dagen. Reglerne er klare: Rygning hver anden/tredje time og mad på værelset. Intet internet. Ikke noget tv.

Selvom Anne Rasmussen blev vred og følte sig krænket i sit teenagesind, blev oplevelsen et vendepunkt. Hun havde ikke gået i skole i et år, før hun kom til Silkeborg, stak af hjemmefra i ugevis og havde hovedet fyldt med mere end bare hormoner.

Anne Rasmussen har

Aspergers Syndrom og ADD som bidiagnose.

I dag står hun på kanten til voksenlivet og er 20 år gammel. Som mange andre jævnaldrende går hun i skole, og som mange andre er hun flyttet for sig selv. Men modsat andre unge bor hun i et bofællesskab sammen med andre unge, som også kommer fra opholdsstedet Holmstrup-gaard. Når vaskemaskinen er svær at finde ud af, eller når hun ikke ved, hvordan hun skal skifte en sikring, ringer hun til sin kontaktperson, og der er voksne, som sørger for, at hun kommer i skole om morgenen. Også selvom hun er voksen.

Anne Rasmussen er i efterværn. Det er et tilbud, kommunalbestyrelsen kan give anbragte unge, så systemet ikke slipper dem, når de unge fylder 18 år.

Ikke bare kan-ordning

Men det er ikke alle anbragte unge, der får hjælp til en sikker overgang til voksenlivet.

Anne Rasmussen har været anbragt på Holmstrupgaard, siden hun var 14 år gammel. Nu hjælper institutionen hende med at stå på egne ben.
Foto: Ronja Pilgaard

En rundspørge, som *Kommunen* har lavet, viser, at en lang række interesseorganisationer gerne ser loven ændret, så alle anbragte børn får tilbudt efterværn. Blandt andet LOS De private sociale tilbud, Dansk Socialrådgiverforening og Socialpædagogernes Landsforbund mener ikke, den nuværende lovgivning i tilstrækkelig grad sikrer, at alle unge, der har brug for efterværn, får det.

- Efterværn skal være en skal-ordning og ikke en kan-ordning. Tidligere anbragte skal have ret til efterværn; det er jo samfundsøkonomisk langt ude, at man efter at have brugt penge på anbragte børn i helt op til 18 år bare slipper dem. Det giver simpelthen ingen mening. De skal have ordentlig støtte og faglig hjælp ind i voksenlivet, siger Socialpædagogernes formand Benny Andersen.

Han bakkes op af næstformanden i Dansk Socialrådgiverforening, Niels Christian Barkholt, der også mener, at der skal være tale om et retskrav, men samtidig understreger, at de unge ikke bare skal have en fast skabelonløsning, men et skræddersyet tilbud.

- Alle har ikke brug for den samme indsats. Det er vigtigt, at det ikke bliver et spørgsmål ude i kommunerne, om der skal være et retskrav, men hvordan det skal se ud, siger Niels Christian Barkholt og fortsætter:

- Det er vores erfaring, at alle har brug for en eller anden form for efterværn. Forskningen viser jo, at det samfundsøkonomisk er en rigtig god investering. Det kan være at

have en kontaktperson, man kan gå til, eller det kan være en langt større konstruktion, der skal til for at sikre, at den unge kommer rigtigt ind i voksenlivet, så den unge ikke bare lærer at bo alene, men også kommer i gang med arbejde eller uddannelse og får et godt socialt netværk.

Ifølge en undersøgelse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd fra 2010 er 35 procent af de 18-29-årige, der sidder i fængsel, tidligere anbragte børn. Samtidig oplever hovedparten af tidligere anbragte unge især en række udfordringer i årene efter anbringelsen. De unge har især problemer med uddannelse, arbejde, økonomi og boligforhold. Og mange har problemer med stoffer og kriminalitet, ligesom der er en overvægt af unge med psykiske problemer og unge, som bliver forældre meget tidligt.

Allerede et retskrav

Kommunerne i Danmark har selv i en undersøgelse fra 2012 peget på, at der er unge, som ikke får tilbudt efterværn, fordi man vurderer, at de ikke vil få noget ud af til-

buddet. Hos Børne- og Kulturchefforeningen afviser formand René G. Nielsen ikke, at mange unge vil have godt af at komme i efterværn, men han savner evidens for, at det vil give mening at indføre et stringent retskrav, som dikterer, at alle anbragte børn skal have tilbudt et efterværn.

- Så er vi først nødt til at undersøge, om der overhovedet er et behov. Det har jeg i hvert fald til gode at se dokumentation for. Hvis barnets udfasning har gjort, at det kan stå på egne ben, kan det jo godt være, der slet ikke er brug for et efterværn. Og så mangler vi hos Børne- og Kulturchefforeningen at høre begrundelserne for, at det nuværende system ikke er tilstrækkeligt. Der ligger jo allerede et retskrav forstået på den måde, at kommunerne skal vurdere, om der er et behov. Og hvis kommunen vurderer, at der er behov for et efterværn, skal kommunen også etablere det. Så der er jo et retskrav, siger René G. Nielsen og fortsætter:

- Jeg har endnu ikke set nogen tal på, hvor mange an-

bragte børn der har et efterværn og hvor mange der ikke har. Jeg har heller ikke set en kvalitativ vurdering af, at der burde have været et efterværn i sager, hvor der ikke har været efterværn. Men hvis de tal og analyser findes, bliver vi jo nødt til at forholde os til det. Men mig bekendt så har hverken Ankestyrelsen eller Socialstyrelsen italesat efterværn som et særligt fokusområde.

Den holdning forstår man ikke i Socialpædagogernes Landsforbund:

- Vi afviser ikke, at der er brug for evidens, men vi ved jo godt, at efterværn virker. SFI og flere kommuner har lavet forsøg, som har vist vældig gode resultater hos børn, som har været i efterværn, i forhold til børn, som ikke har været i efterværn, siger formand Benny Andersen.

Pædagogfri

For Anne Rasmussen er det mest til praktiske ting som at bestille en lægetid eller tyde breve fra Skat, hun ikke forstår, hun har brug for efterværn. Hendes kontaktperson håndterer de ting for hende, som andre unge ellers ville gå til deres forældre med.

- Nogle gange kan der mangle noget kommunikation her under efterværnet. Vi unge vil jo gerne ud og være fri for det her system. Men der kommer jo nogen, som trækker et regelsæt nedover hovedet på en. Vi vil gerne have noget hverdag, hvor der ikke er nogen voksne, der bestemmer.

Derfor er drømmen også at blive pædagogfri.

- Nogle gange hænger det her anbringelse en langt ud af halsen. Jeg har boet her, siden jeg var 14. Jeg vil gerne have, at de taler til mig, som om jeg var det voksne menneske, jeg er, siger Anne Rasmussen.

Men alligevel er efterværnet et behov.

- Hvis jeg sad i min egen lejlighed, kunne jeg nok godt klare mig selv det meste af dagen. Men nogle gange står man med noget, man godt kunne bruge en hånd til. Hvis man har en dårlig dag og ikke kan overskue opvasken, eller man ikke har noget rent tøj. Så bliver det hele uoverskueligt. Her får jeg nogle redskaber, så jeg kan håndtere situationen, når det hele vokser mig over hovedet. Og så er det nemmere her at få fat i nogen, hvis der er problemer, end hvis jeg var i egen lejlighed.

”Det er jo samfundsøkonomisk langt ude, at man efter at have brugt penge på anbragte børn i helt op til 18 år bare slipper dem. Det giver simpelthen ingen mening. De skal have ordentlig støtte og faglig hjælp ind i voksenlivet.”

Benny Andersen, Socialpædagogernes formand

Hvad er efterværn?

► **Kommunerne kan** tilbyde tidligere anbragte unge at komme i efterværn, fra de er 18-23 år gamle. Det er frivilligt for de unge, om de vil tage imod tilbud om efterværn.

► **Ved udgangen af 2013** havde 2.101 unge mellem 18 og 22 år døgnophold på et anbringelsessted som led i efterværn. Det er det højeste antal efterværn i fem år.

► **Kommunerne indberetter** kun efterværn i døgnophold. Tilknytning af fast kontaktperson, udslusningsordning eller andre former for støtte indberettes ikke til Ankestyrelsens statistik.

Kilde: Ankestyrelsen

**Morgendagens
meningsdannere**

Af Nanna Bonde Ottosen

LIGE ADGANG TIL
SUNDHED ER EN
MYTE

Debatten om brugerbetaling i sundhedsvæsenet blev for nylig rejst igen, efter Liberal Alliance foreslog, at et lægebesøg skal koste 130 kroner. I min verden er det den helt forkerte vej at gå. Uligheden i sundhedsvæsenet har allerede store konsekvenser for flere danskere, som fravælger den nødvendige behandling, fordi de simpelthen ikke har råd.

Brækker du armen, bliver alle omkostninger betalt af vores fælles sundhedsvæsen. Knækker du derimod psyken og går ned med flaget med depression, angst, stress eller lignende, så må du selv betale regningen.

I dag kæmper et stigende antal unge med psykiske udfordringer. Flere får konstateret stress og depression, og mere end 10.000 børn og unge er på antidepressiv medicin. Desuden ses en stigende frafaldsprocent på ungdomsuddannelserne.

Med en lægehenvielse fra egen praktiserende læge kan man, som det er i dag, få tilskud til psykologhjælp, men egenbetalingen løber hurtigt op. En enkelt konsultation ligger - efter en lægehenvielse - stadig på mere end 300 kroner. For unge på SU eller i lavtlønsjob er det en kæmpe udgift, som medfører, at et stort antal slet ikke benytter sig af henvielsen eller måske slet ikke søger læge i første omgang.

Konsekvenserne er dermed ikke blot store for individet, men har også store økonomiske konsekvenser for samfundet. Misbrugsproblemer, frafald på ungdomsuddannelserne og ringe tilknytning til arbejdsmarkedet er noget, som koster samfundet dyrt, og som desværre hænger tæt sammen med psykiske lidelser. Det anslås, at psykiske lidelser koster samfundet omkring 55 milliarder kroner om året, som hovedsagelig dækker over førtidspensioner, langvarigt sygefravær og nedsat individuel produktivitet.

75 procent af dem, der rammes af en psykisk lidelse, er allerede syge, inden de fylder 25 år, og med en presat økonomi kan det være svært at få den fornødne hjælp. En investering i gratis psykologhjælp til unge vil derfor på længere sigt heller ikke være en udgift for samfundet, men rent faktisk en gevinst. Danske Regioner har beregnet, at hver gang samfundet investerer én krone i psykologhjælp til depressionsramte, så kommer der næsten fem kroner igen til samfundet. En tidlig indsats kan nemlig være med til at sikre, at problemerne ikke hænger ved resten af livet.

I Køge, Skive og Vejle Kommune har de gennemskuet det. Her indførte man nemlig gratis psykologhjælp til unge ved sidste kommunale budgetaftale, og selvom tiltagene er nye, så har de været tiltrængt, og efterspørgslen har været stor. Men (desværre) er det ikke kun i de tre kommuner, at behovet er der. Så hvad venter de sidste 95 kommuner på?

Gratis psykologhjælp til unge er en forudsætning, hvis man i Danmark skal sikre, at der ikke blot formelt er lige adgang til sundhed, men også reelt. Brugerbetaling i sundhedsvæsenet vil altid have en social slagside, og selv med en støtteordning vil det først og fremmest være de mest velstillede, der har råd til behandling. Psykologhjælp er derfor både en investering i vores samfund og i individet og bør derfor være gratis.

Nanna Bonde Ottosen er landsformand for SFU

Aftale sikrer Danmark op til
500 nye økologiske landbrug

Økologisk Landsforening forventer, at den nye landdistriktsaftale med øget tilskud til økologi kan føre til op imod 500 nye økologiske landbrug indenfor en tre-årig periode.

ø økologi

Af Peter Christian Nielsen
peter@kommunen.dk

Enhedslisten og SF har svært ved at få armene ned. I sidste uge lykkedes det venstre-fløjspartierne at indgå en landdistriktsaftale til 3,9 milliarder kroner med regeringen, hvor det økologiske landbrug løftes betydeligt. Hos Økologisk Landsforening (ØL) får aftalen også pæne ord med på vejen. Mads Winther, der er omlægningskonsulent hos ØL, vurderer, at de ekstra midler primært i form af højere arealtilskud og øget tilskud til økologiske stalde vil betyde en stigning i antallet af økologiske landbrug på mellem 250 og 500 i perioden 2016-2018.

- Man vil kunne omlægge cirka 50.000 hektar konventionelt landbrug til økologisk landbrug med aftalen. Det er gode tiltag, som nok vil skabe noget udvikling, siger han.

- Vi vil selvfølgelig gerne have mere, men det er meget pænt.

Arbejdspladser

Landdistriktsprogrammet er den nationale udmøntning af midlerne i Den Europæiske Landbrugsfond og en del af

Økologisk Landsforening vurderer, at det højere arealtilskud og øgede tilskud til økologiske stalde vil betyde en stigning i antallet af økologiske landbrug. Foto: Polfoto

EU's fælles landbrugspolitik. Ifølge Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri vil aftalen betyde op imod 3,3 milliarder kroner i nye investeringer og skabe 1.600 job i landbruget frem til 2018. Interesseorganisationen Landbrug & Fødevarer regner med 3700 nye arbejdspladser i landbrugs- og fødevarersektoren som følge af aftalen, men kan ikke sige noget om, hvor mange arbejdspladser eller omlægninger aftalen kan betyde for det økologiske landbrug. I den nye aftale er der en særlig støtte til omlægning til blandt andet økologiske svinestalde. Det hæfter Kir-

sten Lund Jensen, afdelingsleder for Økologi i Landbrug & Fødevarer, sig særlig ved.

- For mig at se er det nye staldinvesteringsordningen. Den kan sætte gang i omlægningerne, siger hun.

Kirsten Holst, agronom og leder af Videncentret for Landbrugs økologiafdeling, tør ikke umiddelbart sætte tal på antallet af nye økologiske bedrifter:

- Hovedparten af de landmænd, der lægger om i øjeblikket, har omkring 30 hektar land. Det er primært mindre planteavlbedrifter, men der er selvfølgelig også nogle af de større produktionsbe-

drifter, der lægger om til økologisk produktion, siger Kirsten Holst.

Markedet bestemmer

Kirsten Holst fortæller, at markedssituationen for økologi har ændret sig radikalt det seneste halve år. Slakterivirksomheden Friland har eksempelvis svært ved at imødekomme efterspørgslen fra udlandet i øjeblikket, og COOP's satsning på billigere økologiske varer i alle butikker har fyret op under kedlerne på det hjemlige marked.

Kirsten Lund Jensen har en forhåbning om, at landdistriktsaftalen kan skabe større spredning i det økologiske landbrug, så der også kommer flere økologer på Fyn og Sjælland.

- Vi vil gerne have en større spredning af de økologiske landbrug, da vi skal bruge deres gødning til bedrifterne. Vi har en særlig udfordring på det punkt, da vi ikke kan bruge almindelig handelsgødning.

"Man vil kunne omlægge cirka 50.000 hektar konventionelt landbrug til økologisk landbrug med aftalen. Det er gode tiltag, som nok vil skabe noget udvikling"

Mads Winther, omlægningskonsulent hos Økologisk Landsforening

DKNYT

dknyt er først med den seneste udvikling på den kommunal- og landspolitiske dagsorden. Bestil et gratis prøveabonnement på www.dknyt.dk eller ring 46 35 33 43

Brug FLIS til ledelsesinformation

FLIS er en web-baseret portalløsning, der giver overblik over kommunens nøgletal og mulighed for at sammenligne sin kommune med andre kommuner. Nøgletallene er baseret på fælleskommunale definitioner. 79 kommuner har tilmeldt sig FLIS, og alle kommuner leverer data til FLIS.

FLIS trækker data direkte fra kommunernes egne økonomi- og fagsystemer, og de bliver opdateret hver måned. Kommunen kan bruge de foruddefinerede standardrapporter eller udarbejde egne rapporter, der kan distribueres direkte til specifikke målgrupper eller anvendes til konkrete ledelsesbeslutninger.

FLIS indeholder nøgletal vedrørende økonomi, personale og fravær, borgerdata, skole, ældre, voksne handicappede og udsatte børn og unge. FLIS er ved at blive udvidet med områderne sundhed og beskæftigelse.

KOMBIT

Kommunernes it-fællesskab

Ny dagpengemodel er et fatamorgana

strategi

Af Jarl Cordua, vært på Cordua & Steno Radio24syv og politisk kommentator

Der går et spøgelse igennem dansk politik. Spørgsmålet, der i den allerede igangværende valgkamp hjemsøger især regeringspolitikere, drejer sig om en dagpengereform. Indtil videre er det pakket ned i en kommission, der formentlig i efteråret barsler med et såkaldt "provenuneutralt dagpengereformforslag".

Den nuværende dagpengeordning blev til i 2010 forud for sidste valg - aftalt af VKO, men vedtaget med De Radikales stemmer. Den halverede dagpengeperioden fra fire til to år og fordoblede den tid, man skal være i arbejde for at få ret til at kunne få dagpenge, fra et halvt til et helt år.

Siden har dagpengereformen været kraftigt kritiseret - ikke mindst fra fagbevægelsen og venstrefløjen, men også fra dens tidligere støtter i Dansk Folkeparti, fordi flere end forudset falder ud af dagpengesystemet.

Radikale står vagt

Imidlertid har De Radikale i regeringen stået vagt om reformen, som har overlevet konstant beskyldning især fra kræfter i regeringspartiet Socialdemokraterne og det tidligere regeringsparti SF.

Indtil videre er hele spørgsmålet om en dag-

pengereform parkeret i en dagpengekommission, der først til efteråret barsler med et forslag. Det vil formentlig først ske efter folketingsvalget, der senest kommer primo september.

Kommissionens opgave er at fremkomme med et "provenuneutralt" forslag. Det provenu, der fremkom med reformen i 2010, er på fire milliarder kroner årlig til statskassen samt et øget arbejdsudbud på 13.000 i ekstra beskæftigelse.

Ser man på de forslag, der er fremkommet i debatten, så er det dog tyndt med forslag, der tager udgangspunkt i den givne forudsætning, at en ny reform ikke må koste en krone mere.

Fagbevægelsen - LO og FTF - har for nylig opstillet "ni principper", hvorved dagpengesystemet bliver mere attraktivt, nemmere for lønmodtagerne at komme ind i og samler flere op. Det kan selvsagt ikke lade sig gøre, uden at systemet bliver dyrere. Det er formentlig derfor, at LO og FTF behændigt ikke forholder sig til, hvad det koster på finansloven, hvis man bare lagde deres principper til grund for en ny dagpengereform. Det overlader de behændigt til politikerne at finde ud af.

Venstre og Lars Løkke Rasmussen er også meget åbne overfor en "provenuneutral" dagpengereform vel vidende, at sådan en er et veritabelt fata morgana. Det er cirkulens kvadratur. Man kan ikke løse problemet med dem, der falder ud af systemet, blot ved at skrue lidt hist og her og uden at tilføre flere penge.

Dansk Folkeparti har tidligere foreslået et konjunkturbaseret system, der er mere generøst i dårligere tider end i gode tider. En sådan model er dog allerede blevet afvist af Dagpengekommissionen. Dansk Folkeparti er dog pa-

"Det er cirkulens kvadratur.

Man kan ikke løse problemet

med dem, der falder ud af

systemet, blot ved at skrue

lidt hist og her og uden at

tilføre flere penge."

rat til at finde penge til at fire på optjeningskravet, så det igen kun kræver et halvt år i beskæftigelse at blive dagpengeberettiget.

Skisma i opfattelsen

Enhedslisten anerkender overhovedet ikke præmissen for hverken den tidligere reform eller behovet for kommissionens arbejde og foreslår derfor at rulle alt tilbage til, hvad det var engang - og mere til. Det betyder, at EL i valgkampen kan mobilisere vælgere på baggrund af den utilfredshed, der er på venstrefløjen over, at en S-ledet regering ikke har kunnet overbevise De Radikale om at rulle reformerne tilbage. Men det er næppe noget, der giver EL nogen indflydelse på en eventuelt mindre reform, når Dagpengekommissionen kommer med et forslag.

Skismaet i hele debatten om dagpenge base-

rer sig i bund og grund på to vidt forskellige opfattelser af arbejdsmarkedet. På venstrefløjen, til dels hos DF og i fagforeningerne mener man grundlæggende, at alle arbejdssøgende - uden undtagelse - leder med lys og lygte efter et arbejde uden at skele til, hvad løngevinsten måtte være sammenlignet med passiv forsørgelse. Problemet er udelukkende, at der ikke er tilstrækkelig med job, der passer til folks uddannelse og muligheder.

Blandt borgerlige, De Radikale og hos nogle socialdemokrater samt ikke mindst økonomer anerkender man et behov for primært offentligt finansieret arbejdsløshedsforsikring i en kortere periode. I det lange løb skader det dog økonomien, hvis man fjerner udbuddet af arbejdskraft for eksempel ved, at det ikke kan betale sig at arbejde.

Det er således interessant, at Dagpengekommissionens forslag ikke må øge den strukturelle ledighed og skal bringe flere i arbejde. Det kan ikke lade sig gøre, hvis man samtidig øger mulighederne for, at folk kan gå længere på dagpenge fremfor at søge de job, der måtte være der.

Det er derfor svært at se, hvordan Dagpengekommissionen kan imødekomme venstrefløjens ønsker. Faktisk er det svært - under de givne forudsætninger - at forestille sig en meget anderledes dagpengemodel end den, der eksisterer i dag - medmindre man som venstrefløjen vil skrotte tidligere reformer og i øvrigt finde de fire milliarder årlig, som det koster.

» Kommenter klummen på www.kommunen.dk

dk job

Se alle aktuelle stillinger på www.dknyt.dk/stillinger

Skole- og Dagtilbudschef, Syddjurs Kommune

Kan du skabe sammenhæng? Til en nyoprettet stilling som chef for Skole- og dagtilbudsområdet søger vi den rette til at stå i front for styring og udvikling.

Ansøgningsfrist: 30/04/2015

Leder af Træning, Assens Kommune

Vil du være leder for en gruppe engagerede medarbejdere på en arbejdsplads, hvor det tværgående samarbejde er i fokus og arbejdsglæden høj?

Ansøgningsfrist 05/05/2015

Direktør, Vejen Kommune

Kan du fortsætte den ambitiøse strategiske udvikling? Vejen Kommune søger ny direktør med ansvar for områderne Dagtilbud og Skole samt Sundhed og Familie.

Ansøgningsfrist 07/05/2015

IT- og digitaliseringschef, Norddjurs Kommune

Kan du både skabe udvikling af IT og digitalisering og sikre driften?

Ansøgningsfrist: 13/05/2015

Økonomi/Controller, Næstved Kommune

En af vores erfarne controllere har valgt at gå på pension, og vi søger derfor en ny kollega i Center for Økonomi og Analyse. Hvis du er en analytisk økonomikonsulent/controller så er denne spændende stilling helt sikkert noget for dig.

Ansøgningsfrist: 17/05/2015

Akademisk konsulent; Lægeforeningen Syddanmark

Lægeforeningen Syddanmark søger en AC-medarbejder 22 timer om ugen. Vil du arbejde med sundhedsområdet i tæt samarbejde med praktiserende læger, og har du kendskab til sundhedsområdet?

Ansøgningsfrist: 26/05/2015

Reducer volden, afskaf krigen og behandl dine konflikter begavet

Danmark har i mange år ført en aktiv udenrigspolitik; hvad ellers, kunne man jo spørge, for hvem kan være passiv i vor problemfyldte verden? Den er nu i krise, fordi aktivismen og det humanitære engagement har været alt for præget af krigsdeltagelse. Danmark har været i krig i Jugoslavien, Afghanistan, Irak (besættelsesmagt 2003-2007), Libyen og nu igen imod IS i Irak. I forhold til vor lidenhed hører vi i dag til de mest militaristiske lande i verden.

Man kan skændes længe om, hvorvidt der er brug for militæret i forsvaret af en moderne stat som Danmark; det mener de fleste inklusive jeg selv. Hvis det vel at mærke er defensivt og kun kan bruges til forsvar, men ikke til operationer langt borte og heller ikke truer andre, så de opruster. Men på grund af afskrækkelsesteorien har næsten alle lande et offensivt militær, som deres politikere naturligvis altid må hævde kun er til "forsvar".

Hvad man derimod ikke bør kunne skændes ret længe om, er, at samtlige de krige, vi har deltaget i, har været fiaskoer - ikke i forhold til en pacifistisk grundholdning, men på deres egne præmisser: Det man sagde man skulle opnå med indsatsen. Det påstår jeg ikke med bagklogskabens ulidelige lethed; det skrev jeg for eksempel i min bog "Forudsigelig Fiasko. Konflikten med Irak og Danmark som Besættelsesmagt", der udkom allerede i 2004 (Tiderne Skifter).

Hvis man kun har en hammer i sin værktøjskasse, så vil mange problemer i huset se ud som noget, der skal fikses ved, at man slår på det - men, hvis man hamrer hårdt og længe nok på et løst tapet, så bliver der snarere hul i muren. Klister ville være en nok så god idé.

Dét klister - eller tanken om det - ejer danske politikere ikke. I årtier har vi hørt, at det gælder "menneskelig" snarere end "national" sikkerhed, at den globale opvarmning er menneskehedens største problem og - hver gang der er konflikter og krig - at der skam kun findes forhandlingsløsninger. Alligevel så har krudt og kugler, fly, missiler, droner, atombomber og NATO's konstante udvidelse siden Den Kolde Krigs afslutning absolut prioritet. Og det mener både mandlige og kvindelige politikere.

Og hvad er det så for en verden, denne aktivt militariserede udenrigspolitik skal gøre bedre?

Ja, det er en verden, hvor den rigeste 1% af menneskeheden ejer lige så meget som de øvrige 99%. Det er en verden, hvis regeringer prioriterer deres knappe ressourcer sådan, at der bruges godt US\$ 1700 milliarder på våben og 30 på hele FN-systemet. En verden, hvor 925 millioner af os permanent får mindre end de 2100 kalorier, vi mindst bør have per dag. Og sådan kan vi blive ved.

Og mens vi hidser os op - og synes, det er synd for os, hvis terroren rammer krigsnationen Danmark, der jo vil det så godt, så taler vi om terroren som et stort problem. Det er den ikke.

20.000 dør af sult

I årene før 9/11 døde omkring 400 mennesker per år verden rundt som følge af terrorangreb; i dag - efter 15 år med den af USA ledede "krig mod terror" - dør omkring 13.000 per år. Få mennesker ved - fordi medierne ikke gider at dække det; det er jo ingen nyhed - at der hver dag dør over 20.000 medmennesker på kolden alene som følge af sult.

Vi betaler altså ufattelige summer for at blive mindre sikre - det er den direkte volds problem.

Dertil skal vi lægge en masse økonomiske institutioner, forretningsprincipper og handelsstrukturer, der hver eneste dag fordyber det, vi i fredsforskningen kalder den struktu-

"Og mens vi hidser os op - og synes, det er synd for os, hvis terroren rammer krigsnationen Danmark, der jo vil det så godt, så taler vi om terroren som et stort problem. Det er den ikke."

relle vold, det vil sige den vold, hvor selve systemet slår mennesker ihjel. Den, der dør af sult i dag, bliver jo ikke slået ihjel af et andet menneske; han eller hun bliver slået ihjel af den globale økonomis overordnede funktionsmåde.

Så er der en mængde kulturel og kønsbaseret vold - vold (fysisk, verbal, psykologisk) mod folk, der tilhører andre kulturer, vold mellem shia og sunni, vold mellem kristendom og islam, vold mod dem, der har en anden etnisk baggrund, vold mod kvinder og børn - som oftest udført af mænd i krigssituationer eller indenfor hjemmets vægge.

Og så er der alle samfundssystemers vold

mod naturen i bred forstand - ikke partnerskab, men den bekvemme tro på, at Moder Jord kun findes som reservoir for grænseløs markedsøkonomisk vækst og ikke har en værdi i sig selv.

Fred er at reducere disse fire typer af vold og gøre noget konstruktivt i stedet.

Selvom det officielle Danmark vil benægte det, så er andre lande ved at overtage roret på den globale skude. Det giver os nye muligheder til det bedre.

USA's dominans er hastigt for nedadgående - den eneste type af magt, man stadig er second to none på, er den militære. BRICS - Brasilien, Rusland, Indien, Kina og Sydafrika (og formentlig også snart Iran) - skaber nu sine egne strukturer, banker og samarbejdsformer. Indenfor 10-15 år vil Europa og USA stå mere som en periferi, en højtudviklet Tredje Verden, i den tidligere Tredje Verdens øjne.

Vi har derfor brug for selvransagelse, ydmyghed, empati. For at lære, ikke belære.

Det betyder a) at se skriften på væggen og tilpasse os i stedet for at "bully the world"; b) at afvikle det amerikanske imperium, så vi kan få et USA, der er en meget bedre fungerende republik hjemme og ikke gør så megen nettoskade rundt om i verden; så længe USA står for 45 % af verdens oprustning og stort set er permanent krigsførende, vil det kun gå

Af Jan Øberg

Jan Øberg er fil. dr. Direktør, Den Transnationale Stiftelse for Freds- og Fremtidsforskning, TFF, Lund, Sverige

nedad for landet. Kun en sand anti-amerikaner ønsker således, at USA skal fortsætte med at dominere verden.

Hvad er der så ellers at lære? Som fredsforsker er min absolutte prioritet: Gå forrest med at følge FN-Deklarationens Artikel 1, der siger, at fred skal skabes med fredelige midler, og Præambelen, der siger, at krig som social institution skal afskaffes.

På den lange bane kunne Danmark/Norden blive en pioner ved at satse på at uddanne mængder af konfliktanalytikere, facilitatorer, mæglere og eksperter i fred og forsoning. Da Danmark ikke har fredsforskning, kunne man passende igangsætte denne og skabe MA-grader i dette fag, der findes ved 850 universiteter rundt om i verden.

Vi kunne udvikle en aktiv udenrigspolitik, der bidrager til fred med brug af fredelige midler og tidlig varsling af konflikter, når de truer med at udarte til vold. Vi kunne skabe et defensivt forsvar - som ikke bygger på kampfly, men for eksempel helikoptere, kortrækkende våben i alle værn, og udvikle både civilforsvar og modstandspotentiale (hvis vi nu tror på risikoen for en besættelse, hvad jeg ikke gør).

Afskaf militarismen

Norden kunne oprette mæglingsinstitutioner - steder, hvor konfliktparter fra rundt om i verden kunne sidde i fred og ro og få professionel hjælp til at tale sig til rette om deres problemer/konflikter, inden de bliver til krig. Et fremsynet Danmark ville også ophøre med militær produktion til offensive våben - og satse på civil konfliktløsning og fredsbevarende opgaver indenfor FN's rammer. Intet land i EU har et fredsakademi - mens der er snesevis af militærakademier. Danmark kunne blive det første land, der tager EU's formål om freden alvorligt.

Der er med andre ord næsten ikke dét, vi ikke kan gøre for en bedre verden. Vi gør det bare ikke endnu, fordi beslutningstagere, medier og store dele af danskerne sidder inde i en boks, der hører fortiden til.

For det er fortid at slå folk ihjel, bare fordi vi er uenige med dem.

Menneskeheden har afskaffet kannibalismen, slaveriet, det absolutte monarki og - i princippet - børnearbejde. Det næste er at afskaffe militarismen, krigen og atomvåbnene. For der findes ingen fælles sikkerhed for os alle og ingen fremtid - hvis vi fortsætter ad den vej, Folketinget kører udad i dag.

Vi kan tage de første skridt i dag - for som den kloge M.K. Gandhi sagde: "Der er ingen vej til freden; fred er vejen." Og man kan ikke reducere de forskellige typer af vold i verden ved at bruge mere vold.

I Kremles spejlkabinet

Falske nyhedshistorier. Manipulerede fotos. Arrangerede tv-optagelser. Hære af betalte internettrolde. Har Putins Rusland udviklet en ny slags informationskrig - udkæmpet i "psykosfæren" snarere end på slagmarken? Eller er det bare en kæmpe gang bluff?

Af **Peter Pomerantsev**

Oversat af Svend Kjems Hove. Illustrationer: Daniel Haskett

Det fænomen, som Margo Gontar fandt det lettest at håndtere, var de døde børn. De vrimlede frem overalt på hendes computerskærme - på nyhedssites og sociale medier - flankeret af overskrifter, som beskyldte fascistiske ukrainske bander trænet af NATO for at have forvoldt deres død. Det var først på året 2014; Krim var lige blevet overtaget af soldater, der så ud og lød til at være russere, men ikke bar nogen nationale kendetegn, ligesom Vladimir Putin med et smørret grin havde forkyndt for hele verden, at der slet ikke var tale om russere. Nu var det østlige Ukraine ved at blive overtaget af separatister. Gontar prøvede at gå til modangreb.

Hun kunne i reglen stedfæste de originale billeder af de døde blot ved at søge på Google. Nogle af fotografierne stammede faktisk fra andre krige af ældre dato; andre stammede fra gerningssteder for forbrydelser, der ikke havde noget at gøre med Ukraine; der var sågar filmklip imellem. Gontar lagde sine opdagelser ud på et falsifikationssite ved navn StopFake, der var blevet oprettet i marts af frivillige ligesom hende på det journalistiske fakultet på Mohyla-universitetet i Kiev. Det føltes godt at kunne sortere sandheden ud fra løggen, at føle en slags vished midt i så megen forvirring.

Men sommetider kunne tingene blive lidt mere komplicerede. Nyhedsudsendelserne på russisk stats-tv begyndte at blive fyldt op med buttede, grædende kvinder og ældre mænd, der fortalte historier om, at ukrainske nationalister tævede russisktalende borgere. Disse vidner så ud til at være ægte nok. Men snart skulle Gontar se de samme buttede kvinder og de samme tilskadekomne mænd i forskellige nyhedsprogrammer, hvor de blev udgivet for at være nogle andre. I en rapport gik en kvinde for at være en "borger i Odessa", hvorefter hun igen blev præsenteret som "mor til en soldat", så som "borger i Kharkiv" og derpå som "anti-Maidan aktivist".

I juli efter nedskydningen af fly MH17 fra Malaysian Airlines over det østlige Ukraine overvågede Gontar internettet og fik lagt en hel mosaik af pro-russiske konspirationsteorier. Hun faldt over et tweet fra en flyleder, der havde set ukrainske jettfly følge efter flyet, selvom hun ikke kunne finde noget bevis for, at denne flyveleder overhovedet fandtes. Hun fandt russisk- og engelsksprogede sites i dusinvis, der nærmest i kor pludselig argumenterede for, at USA havde skudt MH17 ned i et forkludret forsøg på at ramme Putins personlige jettfly. Der kurerede også påstande bragt til torvs af lederne for de russiske separatister i Ukraine om, at flyet var blevet fyldt med lig, inden det lettende - et påfund taget fra BBC-serien Sherlock. Historierne var utrolig sjusket

lavet, som om deres ophavsmænd var ligeglade med, om de blev taget i at fuske, og blot ønskede at aflede opmærksomheden fra beviserne for, at de russisk-støttede militser havde skudt flyet ned. Gontar begyndte at fundere over, om hun ikke var ved at gå i Kreml-folkenes fælde ved at bruge så megen tid på at afsløre deres gennemført forfalskede historier.

Inden længe så hun sig selv og StopFake blive en del af historiefortællingen. Russiske medier var begyndt at citere StopFake i deres egne rapporter - men gav det hele en drejning, så at det kom til at se ud, som om Gontar fremstillede den falsificerede historie som den rene og skære sandhed snarere end afslørede den. Det var ligesom at se sit spejlbillede vendt på hovedet. Hun følte sig helt rundtossat.

Når den slags var sket før, havde hun altid tyet til vestlige medier for at få en følelse af fast grund under fødderne, men også her var tingene i skred. Når som helst BBC eller en tysk nyhedsudsendelse publicerede en historie, så de sig nødsaget til at komme med Kremles fremstilling af begivenhederne - fascist, vestlig sammensværgelse og så videre - som modpart for balancens skyld. Gontar begyndte at spekulere over, om ikke hendes søgen efter vished var nyttesløs: Hvis sandheden hele tiden skiftede karakter for øjnene af hende, og enhver historie altid havde en anden side, var der så noget som helst tilbage, som man kunne fæste lid til?

Efter at have arbejdet med StopFake i månedsvis begyndte hun at sætte spørgsmålstejn ved alt. Hvem kunne stå inde for, at det "originale" foto af det døde barn, hun havde fundet, var ægte? Det var måske også blevet anbragt der? Virkeligheden virkede formbar, porøs. Hvad end det var, russerne havde gang i, var det ikke bare propaganda, der er beregnet til at overtale og tilbøjelig til at blive afsløret. Det her var noget helt andet: Det lod sig ikke blot ikke gendrive, men syntes at få hele ideen om at føre nogen form for bevis til at fortone sig.

Sent sidste år faldt jeg over en russisk håndbog, der hed "Information-Psychological War Operations: A Short Encyclopedia and Reference Guide (2011-udgaven, der tilskrives Veprintsev et al., og er udgivet i Moskva af Hotline-Telecom, kan købes online for 348 rubler)". Bogen henvender sig til "studenter, politiske teknikere, statslige sikkerhedstjenester og embedsmænd" - en slags brugsanvisning for lavtrangerende informationskrigere. Heri ymtes det, at mobiliseringen af informationsvåben "virker som

usynlig stråling" på deres mål: "Befolkningen er ikke engang klar over, at den udsættes for påvirkning. Staten slår altså ikke sine selvforsvarsmekanismer til." Hvor regulær krig opererer med virkelige kanoner og missiler, fortsætter leksikonet: "Informationskrig er smidig; man kan aldrig forudsige, fra hvilken vinkel eller med hvilke instrumenter angrebet sættes ind".

Dette leksikon på 495 sider indeholdt en indføring til informationspsykologisk krigsførelse, et glossar med nøglebegreber og detaljerede grafer, der beskriver metoder og strategier til defensive og offensive operationer, herunder "operationelt bedrag" (maskirovka), "programmatisk-matematisk påvirkning", "desinformation", "imitation" og "tv- og radio-virksomhed". Om forholdene ved "normal krigsførelse" forklarer leksikonet, at "sejr er et spørgsmål om ja eller nej; ved informationskrig kan det være et spørgsmål om dels-dels. Flere konkurrenter kan kæmpe om bestemte emner indenfor den enkeltes bevidsthed."

Jeg havde altid forestillet mig, at udtrykket "informationskrig" gik på en slags geopolitisk debat mellem russiske propagandister på den ene og vestlige propagandister på den anden side, der begge prøver at overbevise alle dem midt imellem om, at det er deres version, der er den rigtige. Men leksikonet lod noget mere omfattende ane: Informationskrig handlede mindre om overtalelsesmetoder og mere om "påvirkning af sociale relationer" og "kontrol over kilderne til strategiske reserver". Usynlige våben, der virker ligesom stråling ved at sætte sig ud over biologiske reaktioner og lægge beslag på strategiske reserver? Teksten syntes snarere at være udtryk for science fiction på afveje end at udgøre en vejledning for studerende og embedsmænd.

Men da jeg begyndte at dykke ned i nyere russisk militær teori - i historiebøger og dagbøger - gav leksikonets mærkelige sprogløst pludselig noget bedre mening. Siden Den Kolde Krigs ophør har Rusland været meget optaget af behovet for at kunne matche de kapaciteter, som USA og dets allierede råder over. I 1999 indrømmede den daværende forsvarsminister, marskal Igor Sergejev, at Rusland ikke kunne måle sig militært med Vesten. I stedet

theguardian

Denne artikel blev bragt i
The Guardian den 9. april 2015

» **Fortsættes på næste side**

« Fortsat fra forrige side

foreslog han at slå ind på ”revolutionære baner” og ”asymmetriske forløb”. I løbet af det forudgående årti har russiske teoretikere indenfor militære forhold og efterretningsvirksomhed taget hul på at udvikle mere substantielle ideer om ikke-fysisk krigsførelse - under påberåbelse af, at Rusland allerede var under angreb - på lignende vis - fra vestlige NGO’er og medier.

I 2013 hævdede lederen af Den Russiske Føderations væbnede styrkers generalstab, Valerij Gerasimov, at det nu ville kunne lade sig gøre at nedkæmpe fjenden ved en ”kombination af politiske, økonomiske, informationsmæssige, teknologiske og økologiske felttog”. Det indgik i en forestilling om krig, som ikke hørte hjemme i den fysiske kontakts univers, men i det, som russiske teoretikere betegnede som ”psykosfæren”. Disse fremtidige krige ville ikke blive udkæmpet på slagmarken, men i menneskers sind.

Desinformation og psykologiske manøvrer er lige så gamle i gårde som Den Trojanske Hest. Men det, der udgjorde forskellen mellem Kremls måde at gribe tingene an på og de vestlige konkurrenters, var denne nye betoning af ”psykosfæren” som konfliktarena. Den informationsbårne indsats tjente ikke længere kun som en slags støtteben for en eller anden fysisk kamp eller militær invasion: Nu var den blevet et mål i sig selv. Som den russiske encyklopædi for disciplinens praktiske udøvere rent faktisk konkluderede: ”Informationskrig ... er på mange områder ved at erstatte konventionel krigsførelse.”

Ideen fremstod klart nok. Men hvad kunne ”usyn-

lig stråling” virkelig bringe? Var det bare et forsøg på at forsyne det, som amerikanerne kalder ”soft power”, der udøves ved kulturel påvirkning og offentlighedsdiplomati, med en hård kant? Eller var det virkelig en ny form for krig - en, der kunne snøre Ruslands fjender uden at affyre et skud?

Henimod slutningen af sidste år fløj jeg til Estland, det lillebitte baltiske land - folketal 1,3 million - der ligger 150 km vest for St. Petersburg. Efter den russiske annekstion af Krim i marts 2014 havde der været megen snak om, at det kunne blive Estlands tur næste gang. (”I dag Krim: I morgen Estland?”, som der stod i en overskrift i britiske ”The Spectator”.) Nogle få måneder før mit besøg var præsident Barack Obama fløjet til hovedstaden Tallinn for offentligt at aflægge løfte om Amerikas engagement i landets sikkerhed. ”Forsvaret af Tallinn og Riga og Vilnius er lige så vigtigt som forsvaret af Berlin og Paris og London,” sagde Obama. ”Så hvis I nogensinde i sådan en situation igen skulle spørge, hvem der vil komme til undsætning, kender I svaret: NATO-alliancen inklusive USA’s væbnede styrker, lige her, på stedet, nu.”

Da Toomas Ilves, Estlands præsident, fulgte mig nedad en lang korridor i sin residens i Tallinn, udpegede han portrætterne af de mænd, som havde styret landet i dets første uafhængighedsperiode - fra zarregts fald i 1917 indtil Sovjets besættelse af landet efter Anden Verdenskrig. De havde ikke været født under en lykkelig stjerne: ”Han her blev skudt,

”Men det, der udgjorde forskellen mellem Kremls måde at gribe tingene an på og de vestlige konkurrenters, var denne nye betoning af ”psykosfæren” som konfliktarena. Den informationsbårne indsats tjente ikke længere kun som en slags støtteben for en eller anden fysisk kamp eller militær invasion: Nu var den blevet et mål i sig selv.”

den anden savnes - er åbenbart blevet dræbt - mens han her blev deporteret,” sagde Ilves, mens vi lod billederne passere revy.

Ilves var iført et konventionelt tweedjakkesæt med butterfly, lidt i modsætning til hans vision om at gøre Estland til Europas digitale frontløber. Regeringen har udråbt internetadgang til at være en menneskeret; borgerne kan stemme, få recepter, klare skattebetalinger og ordne bankforretninger elektronisk samt betale for parkering via mobilen. En ny skoleordning kræver, at alle elever skal lære at lave koder fra syvårsalderen. Ilves, der sandsynligvis sender flere tweets end noget andet stats-overhoved, krydrer sine indlæg og taler med referencer til det sidste skrig indenfor teknologi.

Dette ”e-Stonia”-projekt er praktisk anlagt - en op-søgning af en økonomisk niche - men også symbolsk. Det er en måde at rive landet ud af Sovjettidens stereotype forestilling om landet som Moskvas tilbagestående provins. Det brud med fortiden syntes definitivt fuldført, da Estland blev NATO-medlem i 2004 - et øjeblik, der skulle markere, at der dukkede et nyt, digitalt orienteret Estland op på den internationale scene, der for bestandig havde frigjort sig for russisk undertrykkelse.

Helt tilbage fra Sovjettiden af plejede russiske nationalister og krigsveteraner fra Anden Verdenskrig i Estland hvert år den 9. maj, der går under navnet Sejrsdagen i Den Store Fædrelandskrig, at samles for at fejre dagen i centrum af Tallinn ved en statue, der kaldtes Broncesoldaten - en stor, arisk udseende kæmpe, der skulle minde om den sovjetiske sejr over nazisterne. Omkring en tredjedel af Estlands befolkning er russisk eller i det mindste primært russisktalende; langt størstedelen af disse er efterkommere af russere, der blev flyttet hertil fra Sovjetunionen efter Anden Verdenskrig, mens i tusindvis af estere blev deporteret til Gulag-lejrene og spredt udover USSR. 1945-1991 steg antallet af russere i Estland fra 23.000 til 475.000. Men efter Sovjetunionens sammenbrud krævede nye love om statsborgerskab, at de russere, der var kommet til landet efter 1945, og de af deres efterkommere, der var født i Den Estiske Sovjetrepublik, skulle bestå en sprogtest i estisk for at opnå statsborgerskab. Spændingerne begyndte at vokse. Mange af russere anser ikke sig selv eller deres forældre for at være kolonister: Ifølge Kremls officielle linje gav Estland ”frivilligt” afkald på sin uafhængighed i 1941. Nogle af dem følte sig som andenklassede borgere i det nye Estland: Hvorfor stod recepter ikke på russisk? Hvorfor kunne russisksprogede byer ikke have gadeskilte på russisk?

Når nu russiske nationalister samledes ved Broncesoldaten for at synge sovjetiske sange og drapere statuen med flag, begyndte estiske nationalister at arrangere moddemonstrationer sammesteds. I 2006 truede en nationalistisk estisk skribent med at sprænge statuen i luften. I marts 2007 vedtog det estiske parlament at flytte statuen til en soldaterkirkegård - officielt for at sikre ro og orden. Men det fik russiske politikere og medier til at fare i flint. ”Estiske ledere går fascismens ærinde!”, sagde Moskvas borgmester; ”Hvor er det dog usselt!” lød det fra udenrigsministeren. De russiske medier gav landet øgenavnet ”eSStland”. Et vagtkorps, der kaldte sig ”Nattevagten”, slog lejr omkring Broncesoldaten for at beskytte den mod at blive flyttet.

Den 26. april om aftenen, ligesom man skulle til at flytte statuen, gav de sammenstimlede russere sig til at smide med mursten og flasker efter det estiske politi. Der udbrød optøjer. Det kom til plyndringsorgier. En mand omkom. Russiske medier, der er meget udbredte i Estland, rapporterede, at han var blevet dræbt af politiet (det var han ikke), at russere var blevet tævet til døde i færgen (det var de ikke blevet), og at russere var blevet tortureret og havde fået indgivet psykoaktive stoffer under afhøring (det var ikke sket).

Næste dag mødte medarbejderne hos den estiske regering, aviserne og bankerne på arbejde og fandt deres computersystemer sat ud af spillet, lammet af

et af de største cyberangreb til dato. E-stonia var røget offline.

Den dag i dag er mange i Estland overbevist om, at hele redeligheden var koordineret fra Moskva af. Det er dog ikke noget, der kan føres bevis for. Efter cyberangrebet fortalte et nationalistisk russisk parlamentsmedlem, spindoktoren Sergei Markov, medierne, at hans assistent havde koordineret angrebet med hjælp fra "patriotiske hackere" - men sagde, at han arbejdede uafhængigt af Kreml. Det estiske sikkerhedspoliti hævdede at have observeret møder mellem folkene fra vagtkorpset "Nattevagten" og medarbejdere fra den russiske ambassade. Men det var en noget anden sag at bevise, at urolighederne var blevet koordineret af Kreml. Alt, hvad der med sikkerhed kunne siges, var, at der var nogen, der ønskede at vise den estiske regering, at dens position ikke var så sikker, som den troede. Men sikker mod hvad? "Sommetider spekulerer vi over, om formålet med angrebene blot består i at få os til at fremstå som paranoide og upålidelige overfor vores NATO-allierede," ymtede Ilves. "Og således undergrave tillidsforholdet indenfor alliancen."

Et overordnet taktisk begreb indenfor den russiske informationskrigsførelse er ideen om "refleksiv kontrol". Ifølge Timothy L. Thomas, en analytiker i den amerikanske hærs afdeling for studiet af udenlandsk militær og ekspert i nyere russisk militær historie og teori, går refleksiv kontrol ud på at "fodre en modstander med specielt tilrettelagt information med henblik på at gøre ham tilbøjelig til af sig selv at træffe den forudbestemte beslutning, som initiativtageren til handlingen ønsker sig". Med andre ord skal man kende sin modstanders adfærdsmønstre så godt, at man kan provokere ham til at gøre det, som man ønsker at få ham til.

Et velkendt eksempel fra Den Kolde Krigs tid spillede sig ved den årlige militærparade på Den Røde Plads, hvor USSR plejede at vise sine atomvåben og ballistiske raketter fremfor alverden. Folkene i Sovjet vidste, at dette var en af de meget få lejligheder, hvor vestlige analytikere kunne tage deres arsenal i øjesyn, hvorfor de diskede op med kernevåbenattrapper med exceptionelt store sprænghoveder, der var beregnet til at hensætte Vesten i panik over al den styrke og innovation, der karakteriserede sovjetisk våbenmagt. "Formålet", skriver Thomas, "var at tilskynde udenlandske videnskabsmænd, der ønskede at kopiere denne avancerede teknologi, til at betrede en blindgyde, så at de på den måde spildte værdifuld tid og penge."

I Sovjettiden havde "refleksiv kontrol" været genstand for omfattende akademiske studier, hvor pionerindsatsen leveredes af V.A. Lefebvre, en matematisk orienteret psykolog, der ifølge Thomas "beskrev refleksiv kontrol indenfor et refleksivt spil kontekst og logik". Tidligt i nullet udgav det russiske institut for psykologi et magasin på halvårsbasis om dette emne med artikler om "samvittighedsalgebra" og "refleksive spil mellem mennesker og robotter".

Overført til informationskrigsførelsens univers betyder "refleksiv kontrol", at esterne fastholdes i hele tiden at skulle gætte Kremles hensigter og lammes af manglende evne til at formulere en reaktion på provokationer, hvis oprindelse og formål ikke lader sig bestemme - hvis formål rent faktisk simpelthen kan bestå i at fremkalde en overreaktion. "Når russiske politikere fremsætter trusler om, at de er i stand til at erobre Estland, betyder det mon så, at de i realiteten vil foretage en invasion?" spurgte Iivi Masso, Ilves' sikkerhedsrådgiver, da hun sluttede sig til os i præsidentboligen. "Prøver de bare på at demoralisere os? Eller ønsker de at få vestlige journalister til at citere dem, hvilket vil sende et signal til markederne om, at vi ikke er noget sikkert land at investere i, og således få os til at gå rabundus?"

Nogle få måneder efter mit besøg i Estland overværede jeg et seminar om NATO-politik i Kiev, som skulle tage disse nye udfordringer op. Seminaret blev afholdt i noget, der lignede balsalen på et fornemt hotel med søjler udført i stuk og lofter med spejle i. Forrest i rummet befandt der sig en lille mand fra Cornwall, der vuggede frem og tilbage foran en PowerPoint-præsentation. Det var Mark Laity, en tidligere forsvarskorrespondent hos BBC, der nu er chef for den strategiske kommunikation hos NATO.

Projiceret op på en stor skærm bag Laity vistes der en graf, som forklarede komponenterne i en fortælling: Hvordan konflikt medfører et ønske om forløsning, hvilket udspilles i form af "aktioner, deltagere og begivenheder". Det var sådan noget, som de studerende lærte i deres første år på filmskolen eller på kurser for universitetsstuderende i litteraturteori. I denne præsentation betonedes det, at verden skal ses som et "system af historier" indenfor et "fortællingslandskab". For tilhørerne, hovedsagelig folk fra militæret og embedsmænd, var dette en ny måde at betragte verden på. De tog flittigt noter.

NATO er endnu aldrig blevet slået på slagmarken, men Laity ønskede at gøre det klart, at "fortællingslandskabet" udgjorde en ny og ukendt kampzone - en, hvor NATO ikke længere så ud til at have noget markant overtag. Denne erkendelse er blevet mere udbredt i løbet af det sidste års tid, eftersom Kreml ser ud til at ville prøve at teste koldkrigsalliancens grænser dels subtilt, dels helt åbenlyst. Den semantiske lås, som NATO-traktaten er forseglet med, er Artikel 5, der erklærer, at et militært angreb på ét NATO-land er et angreb på dem alle. Obama citerede Artikel 5 i sin tale i Tallinn, hvor han beskrev den som "krystallklar". Men hvad nu, hvis man kunne undergrave dette princip uden at affyre en eneste kugle? Ville et cyberangreb på Bulgarien ved ukendte aktører med russiske sympatier få Artikel 5 til at træde i kraft? Hvad med en mini-opstand i en bal-

"Fortællingslandskabet" udgjorde en ny og ukendt kampzone - en, hvor NATO ikke længere så ud til at have noget markant overtag. Denne erkendelse er blevet mere udbredt i løbet af det sidste års tid, eftersom Kreml ser ud til at ville prøve at teste koldkrigsalliancens grænser dels subtilt, dels helt åbenlyst."

tisk grænseby organiseret af lokale kræfter med mistænkelige bånd til russiske sikkerhedstjenester? Ville alle NATO's medlemslande gå i krig for at sikre, at Estlands netbankløsninger kan fungere?

Siden begyndelsen af konflikten i Ukraine synes Kreml også at have bestræbt sig på at drille og provokere sine vestlige naboer med mere konventionelle metoder. (Rusland insisterer selvfølgelig på, at det forholder sig omvendt.) I 2010 observeredes der ét russisk krigsskib i lettisk farvand; i 2014 var der tale om hele 40. Lettiske jettfly rykkede ud til afvisning af indtrængen fem gange i 2010; i 2014 lå tallet på over 100, da russiske fly formelig vrimlede ind i det baltiske luftrum. I mellemtiden var russiske bombefly i februar blevet observeret udfør Cornwalls kyst.

» Fortsættes på næste side

Alle disse manøvrer sætter NATO i et dilemma. Ikke at reagere ville vise, at organisationen er irrelevant. Det var således nødvendigt for Obama at tage til Tallinn, ligesom den daværende britiske forsvarsminister Philip Hammond i marts måtte komme med den barske udmelding, at ”Rusland har potentialet til at udgøre den største enkeltstående trussel mod vores sikkerhed”. Men på den anden side var Rusland fuldkommen klar over, at NATO var nødt til at reagere. Hvad nu, hvis det ikke kræver mere end det at få NATO til at fremstå som magtesløs?

Hvis slagudvekslingen forlægges til ”psykosfæren”, er NATO’s militære overlegenhed irrelevant – ja, den bliver faktisk en akilleshæl, fordi selve alliansens magtfylde gør den mindre håndterbar og mere sårbar overfor undergravende virksomhed. Sidste vinter mødte jeg Rick Stengel, amerikansk viceudenrigsminister med ansvar for offentlighedsdiplomati og således en af dem, der er ansvarlige for at formulere det amerikanske svar på Ruslands tveetydige informationsaktiviteter. Stengel, tidligere redaktør på det amerikanske magasin Time, arbejder med udgangspunkt i det kontor i Washington, hvor Georg Marshall engang havde siddet og lagt den efter ham opkaldte plan for genopbygningen af Europa efter Anden Verdenskrig. Om weekenden pendler han så hjem til New York, hvor jeg mødte ham i hans stamcafé på Upper West Side.

”Hos Time var mit motto: ”Vi forklarer verden for Amerika og Amerika for verden,” fortalte Stengel mig. Han ser sit nye job bestå i at folde denne filosofi ud i en større arena – en, hvor tålmodig historiefortælling baseret på identificerbare kendsgerninger stadig kan blive kronet med succes. Siden aneksionen af Krim har Stengels team opstillet lister over facts, som det lægger ud på de sociale medier i et forsøg på at imødegå Kremles desinformation – som den amerikanske regerings officielle modstykke til det ukrainske StopFake websted. Stengel kalder det ”et realitetstjek af Kremles linje”.

Hans opmærksomhed er ikke kun rettet mod Rusland: Udenrigsministeriet har også lanceret en Twitter-kampagne mod Islamisk Stat, der hedder ”Think Again Turn Away” og hvis formål er at fremkomme med ”nogle sandheder om terrorisme” for at afskrække folk fra at lade sig hverve til IS. (I betragtning af IS’ store rekrutteringssucces fremstår det ikke helt klart, at der skulle være tale om nogen gedigen succes). Det er en måde at gribe tingene an på, der er dybt forankret i den liberale journalistiks principper: Hvis han kan fremkomme med bedre argumenter og stærkere beviser, mener Stengel han bør vinde debatten.

Dengang i november, da jeg mødtes med Stengel, var Manhattan tilplastret med plakater for RT – Ruslands statsdrevne internationale nyhedskanal. RT America, der gik i luften i 2010, havde iværksat en reklamekampagne, der lovede en alternativ vinkling i forhold til de amerikanske mainstream-medier. ”Inden jeg overtog min nuværende post, havde jeg aldrig set RT,” fortalte Stengel mig. Kanalen finansieres af Kreml, har et skønnet årsbudget på 230 millioner dollar og sender på engelsk, tysk, spansk og arabisk. RT påstår at have en ”global rækkevidde” på 700 millioner mennesker og siger, at dens videoclip er blevet set af mere end 2 milliarder brugere online, hvilket gør senderen til ”YouTube’s førende nyhedsleverandør”.

Mantraet for Margarita Simonjan, der er leder af RT, er: ”Der findes ikke noget, der hedder objektiv reportage.” Det kan der være noget om, men RT’s mission er at presse dette banale udsagn helt til bristepunktet. I en tid, hvor mange i Vesten har mistet tilliden til integriteten og autoriteten hos mange mainstream-mediehus, synes RT helt at have omfavnet ideen om, at efter at objektivitetsbegrebet nu engang er eroderet, er alle historier lige sande. I Amerika, hvor rundspørger har vist, at tilliden til medierne aldrig er vendt tilbage til det niveau, den havde før invasionen af Irak i 2003, viste RT’s plakater George W. Bush, da denne fejrede sin ”Mission Accomplished” – med pointen: ”Dette er, hvad der sker, når der ikke er plads til andre synspunkter.” Det var svært ikke at nikke ja til det budskab.

Plakaterne byder imidlertid ikke på noget argument for at fæste lid til Putins tv-station; hovedbudskabet er, at man ikke kan stole på de vestlige medier. Det er alt for let at påvise, at RT’s dækning er fyldt med konspirationsteorier og latterlige løgne-historier: Et program viste falske dokumenter, der

skulle tjene til at bevise, at USA var i færd med at vejlede den ukrainske regering om, hvordan den kunne foretage en etnisk udrensning af russisktalende borgere fra det vestlige Ukraine. En anden RT-reportage undersøgte, hvorvidt CIA havde opfundet ebola for at bruge det som et våben mod ulandene. Tilrettelæggerne sætter sjældent spørgsmålstegn ved ”eksperternes” synspunkter ved drøftelser af emner såsom konflikten i Syrien – hvor Moskva har støttet præsident Bashar al-Assad. En regelmæssig gæst har ladet ane, at den syriske borgerkrig blev ”planlagt i 1997 af Paul Wolfowicz”, mens en anden har beskrevet antallet af dødsofre som ”en koproduktion mellem CIA, MI6 og Mossad”.

RT’s småfejl er veldokumenterede ikke mindst af StopFake, men journalistisk troværdighed synes ikke at være det, som stationen prioriterer højest. Hvis en linje om, at objektiv reportage er umulig, betyder, at en hvilken som helst stillingtagen, hvor

bizar den end måtte være, så hverken er værre eller bedre end nogen som helst anden, vil virkningen til syvende og sidst være den, at alle medieorganer fremstår som lige utroværdige – ligesom eventuelle journalistiske fejlpositioner hos BBC eller New York Times ophøjes til at være ubestridelige tegn på, at de er lakajer for deres respektive regeringer.

De fantasier fra konspirationsteoriernes overdrev, der gennemsyrrer RT’s udsendelser, minder om ”aktive foranstaltninger”, den gammelkendte psy-ops-taktik fra KGB, som den sovjetiske afhopper Oleg Kalugin beskrev som ”efterretningstjenesternes hjerte og sjæl”. Afdelinger, der var sat til at udføre aktive foranstaltninger, søgte ikke at indsamle efterretninger. Deres mål, sagde Kalugin, var ”undergravning: at drive kiler ind i det vestlige samfund, især NATO, og svække USA.” En foretrukket taktik bestod i at levere falske historier, ”dezinformatsiya”, til internationale nyhedskanaler. En historie

”Jeg begyndte at spekulere over, hvorvidt selve ideen om informations-psykologisk krig – forbundet med antydningen af, at Rusland havde fundet frem til et obskurt våben, som Vesten ikke har noget svar på – ikke i sig selv udgjorde en slags informationskrigsførelse.”

fra først i 1980’erne fremkom med omhyggeligt tilrettelagte medicinske beviser for, at CIA havde opfundet aids med henblik på at aflive den afroamerikanske befolkning.

Hvor KGB engang ville have brugt måneder eller år på at plante veltilrettelagte falsknerier via agenter, der opererede under dække, i Vesten, er den ny dezinformatsiya billig, grovkornet og hurtig: lavet på få sekunder og så smidt på nettet. Målet synes mindre at være at slå alternative sandheder fast end at sprede forvirring om, hvad der egentlig er sandt. Lidt på den samme led opererer de professionelle pro-Putin onlinetrolde, der hjemsøger kommentarsektionerne på websiderne for at gøre det umuligt at føre nogen form for konstruktiv samtale. Som Shaun Walker for nylig rapporterede her i The Guardian, aflønnes medarbejderne på en ”trolde-fabrik” i St. Petersborg med cirka 5000 kroner om måneden for at agere regulære internetbrugere, der forsvarer Putin, poster karikaturer af udenlandske ledere og udbreder konspirationsteorier – for eksempel, at de ukrainere, der protesterede på Maidan, fik te, der var tilsat stoffer, hvilket fik dem til at vælte det ukrainske (Moskva-venlige) styre.

Overordnet set udgør alle disse tiltag en slags linguistisk sabotage af fornuftens infrastruktur: Hvis selve muligheden for rationel argumentation fortoner sig i uvishedens tåger, er der ikke noget grundlag for debat – og det kan forventes, at publikum konkluderer, at det ikke giver nogen mening at prøve at finde ud af, hvem der har ret, eller sågar at gide høre efter.

Den tankegang, som Kremls informationskrigsførelse synes at sigte på at fremelske, passer i grunden meget godt til europæernes indstilling netop i disse tider. I et dokument kaldet ”Den konspiratoriske tankegang i en overgangstid”, som så på udbredelsen af konspirationsteorier i Frankrig, Ungarn og Slovakiet, konkluderede et forskersteam fra europæiske tænketanke, at den ”nuværende overgangsperiode i Europa har resulteret i øget usikkerhed om kollektive identiteter og et følt kontroltab. Dette udgør så igen en ideel forudsætning for udbredelsen af konspirationsteorier.” Hang til konspirationsteorier florerer især hos tilhængerne af nationalistiske og populistiske højrefløjspartier såsom Front National i Frankrig og Jobbik i Ungarn – der støtter og støttes af Moskva. (Marine Le Pen indrømmede i november, at Front National havde optaget et lån på 90 millioner kroner hos en bank i Moskva, der ejes af en Kreml-venlig forretningsmand; hun insisterer på, at aftalen ikke har noget at gøre med hendes opbakning til Putins annekseion af Krim.) Omkring 20 % af Europa-Parlamentets medlemmer tilhører nu partier – overvejende langt ude på højrefløjen – der sympatiserer med Moskva. Betydningen af disse partier er vokset i takt med faldet i tilliden til de enkelte nationalstaters regeringer. I tider præget af økonomisk og geopolitisk usikkerhed tyr folk gerne til bizarre teorier som forklaring på krisen. Var dette den ”usynlige stråling”, som det russiske leksikon om informationspsykologisk krig henviste til? Når først ideen om en rationel diskurs er blevet undergravet, er der kun ren signalværdi tilbage. Den part, der fortæller de bedste historier og gør det mere pågående – uden at være tynget af betænkeligheder om sandhedsindholdet – vil fortrænge en part, der prøver at ”bevise” kendsgerninger på metodisk vis.

Hvad man end ellers kan sige om Kremls informationsstrategi, står den uden tvivl helt i samklang med tidsånden; et fænomen, der også kan iagttages i Amerika og Storbritannien, hvor det, som talk-showværten Stephen Colbert med et mindevær-

digt ord kaldte ”truthies (halve og kvarte sandheder)”, kan stikke en diskurs baseret på facts.

”Der er to mulige måder at gribe informationskrigen an på,” erklærer leksikonet. Den første måde ”erkender objektets forrang i den virkelige verden” og forsøger så at påvirke disse i positiv eller negativ retning ved at bruge spin. Den ”mere strategiske” metode, fortsætter argumentationen, ”prioriterer informationen fremfor objekterne”. Med andre ord synes leksikonet at sige, at virkeligheden kan blive genopfundet.

Rusland er næppe alene om at udforske disse metoder. I Asien er Kina tyet til en potent blanding af psykologisk og juridisk krigsførelse for at underbygge sit krav på herredømmet over Det Sydkinesiske Hav. En rapport fra 2013 kaldet ”Kina: De tre former for krigsførelse”, der blev udarbejdet for Pentagon af en gruppe eksperter under ledelse af Stefan Halper fra Cambridge University, beskriver den kinesiske reaktion overfor Filippinerne på grund af et dødvande med en omstridt bank, som begge lande gør krav på, hvori der indgik økonomiske sanktioner, psykologisk intimidering (i form af, at krigsskibe sejlede ind i filippinsk farvand) og en mediekampagne, der beskrev Manilas adfærd som værende ”ekstrem” i faretruende grad. ”Krigsførelsen i det 21. århundrede står i en ny og dynamisk dimensions tegn,” skriver Halper, ”nemlig troen på, at det er mere vigtigt, hvis fortælling der vinder, end hvis hær der vinder.”

”Journalister oplæres til at rapportere begge parter syn,” fortalte en frustreret Stengel mig. ”Når Kreml siger, at der ikke er russiske soldater på Krim, bliver de nødt til at gentage det. Hvordan kan man få skovlen under nogle, der bare opdigter historier?”

Måske skyldtes det jetlagget eller den måde, hvorpå mørket meget pludseligt sænker sig over Manhattan midt om vinteren, men da jeg gik hjem fra mødet med Stengel, kunne jeg ikke lade være med at gøre mig tanker om en fremtid oversvømmet af desinformation, hvor et argument altid ville kunne anfægtes og intet synspunkt ville fremstå som mere autoritativt underbygget end noget andet. Men næsten med det samme greb jeg mig i det: Hvad nu, hvis følelser som dem, jeg havde, var et led i spillet? I en informationspsykologisk krig findes der ikke nogen klare sejre, ikke nogen flag, der kan hejses, og grænser, der kan flyttes – kun uendelige intellektuelle spilfægtier ude i ”psykosfæren”, hvor sandheden kunne ende med at være det modsatte af det, som man havde antaget til at begynde med. Er formålet med RT for eksempel at udbrede nyheder, konspirationsteorier og synspunkter? Eller består formålet hermed i at projicere et indtryk af russisk styrke og tillid – hvilket betyder, at man ved hele tiden at tale om stationens skamløse attitude blot konsoliderer denne opfattelse?

Jeg begyndte at spekulere over, hvorvidt selve ideen om informationspsykologisk krig – forbundet med antydningen af, at Rusland havde fundet frem til et obskurt våben, som Vesten ikke har noget svar på – ikke i sig selv udgjorde en slags informationskrigsførelse. Måske var leksikonet og dets snak om ”usynlig stråling”, som kunne sætte ”biologiske forsvarsværker” til vægs, bare endnu en gang bluff – ligesom de falske atomvåben, der blev stillet til skue på Den Røde Plads for at lede emsige vestlige analytikere ned igennem et spejlkabinet. Og hvis dette simpelthen var det 21. århundredes opdaterede version af det klassiske eksempel på ”refleksiv kontrol”, hvor man forleder sin fjende til at gøre det, som man vil have ham til at gøre – så kunne jeg ikke lade være med at fundere over, om dette essay, den artikel, du sidder og læser nu, kunne være et led i planen?

Ordførerne

Kommunalordførerne skriver på skift om aktuelle politiske mål, udfordringer og sager. I denne uge **Helge Vagn Jacobsen** (R)

GRØN ELLER SORT

De politiske kommentatorer siger ofte, at der ikke er de store forskelle i dansk politik. Det er jeg ikke enig i. Et af de områder, hvor forskellene er store, er på energi- og klimaområdet. Valget står her mellem grøn eller sort – vind-vejen eller kulvejen!

Den nuværende regering har styrket den grønne dagsorden på mange områder. Der er etableret en togfond på 27 milliarder, så de danske jernbaner elektrificeres med flere og hurtigere forbindelser i hele landet. Der er indgået en energiaftale, der sikrer, at 50 procent af det danske elforbrug dækkes af vindenergi i 2020. Og der er lavet en klimalov, som sikrer, at vi udleder 40 procent mindre CO2 i 2020.

I februar 2015 besluttede Apple at investere i et nyt datacenter i Viborg, der skal være 100 procent energineutralt, hvilket er en anerkendelse af Danmark som førende på energiområdet. Anerkendelsen af den grønne politik har også resulteret i, at Danmark tre år i træk er blevet placeret øverst på det globale indeks ”Climate Change Performance”, der måler indsatsen for at føre en klimavenlig politik i Danmark og internationalt.

Danmark var det første land i verden, som for 25 år siden fik en energiplan med fokus på klimaet. Det var den daværende radikale energiminister Jens Bilgrav-Nielsen, der sendte landet på energisparekur, og initiativet betaler sig den dag i dag. Der går en lige linje fra denne plan til Radikale Venstres ambitiøse mål om at være fri for fossile brændstoffer som kul og olie i 2050.

Et af initiativerne dengang var at sikre en effektiv energiodnyttelse i offentlige bygninger, hvilket i kommunerne har ført til en række konkrete tiltag for at nedbringe energiforbruget i skoler, sportshaller og kontorer, og kommunerne har alle sat ambitiøse mål for reduktion af CO2-udledningen. Og det har allerede reduceret CO2-udledningen betydeligt.

I starten var industrien svær at overbevise om, at grøn omstilling kan betale sig, men i dag er for eksempel den danske virksomhed Rockwool en del af den succes, vi har skabt i Danmark. Det samme gælder for den danske vindmølleindustri, som i dag beskæftiger mere end 25.000 mennesker i danske kommuner. I 2013 eksporterede Danmark grøn energiteknologi for 38 milliarder kroner – en stigning på næsten 18 procent på bare ét år.

Men hvad vil en borgerlig regering så gøre ved den grønne omstilling? I bedste fald sætter de den grønne omstilling på ”standby”; i værste fald begynder de at rulle udviklingen tilbage. Dansk Folkeparti har direkte udtalt, at de vil bremse den grønne omstilling efter et valg. Liberal Alliance anerkender slet ikke, at den globale opvarmning er menneskeskabt. Venstre har meldt ud, at man ikke længere vil forfølge de mål, som deres egen statsminister Anders Fogh Rasmussen satte i 2008.

Med de tre borgerlige partiers fodslæben på energiområdet står Danmark i fare for at miste den grønne førerposition, hvis vi får en ny regering efter valget. Valget står ikke bare mellem rød og blå blok, men også mellem grøn og sort blok ved næste valg. Danmark har kun sin førerposition, så længe vi slås for den. Det agter Radikale Venstre at blive ved med – også de næste 25 år.

"Centralisering dræb

Når vi centraliserer, dræber vi langsomt vores kreativitet og evne til innovation, mener investoren Lars Tvede. Derfor frygter han den vestlige verdens forfald, som han anser for at være en klar trussel.

o frihedsideal

Af Morten Munkholm
munkholm@kommunen.dk

Den vestlige verden er ved at sande til i velkendte metoder og overregulering. Vores kreativitet går simpelthen i stå, fordi vi ikke bliver udfordret til at tænke nyt. Fordi vi hele tiden forventes at agere på ordre oppefra i systemet, som også forventes at løse vores problemer for os. Vi er ved at gå innovativt i stå, mener investoren, iværksætteren og forfatteren Lars Tvede, som anser centralisering for at være selvmord.

- Jeg er bekymret over udviklingen, for det er gået op for mig, at decentralisering er rigtig vigtigt. Hvis du slår noget sammen, vil det på den helt korte bane sikkert give en effektivisering, men over 20-30 år vil det reducere kreativiteten, og det vil koste på langt sigt, fortæller han.

Sidste år udgav Lars Tvede bogen 'Det kreative samfund'. En bog, der blev til på baggrund af en åbenbaring, han fik ved at sammenligne kort over kreativitet.

Den omdiskuterede politolog og sociolog Charles Murray udgav i 2003 bogen 'Human Accomplishment', hvor han indekserede de 4002 bedste innovatorer i verdenshistorien ved at sammenligne, hvordan og hvor ofte de var nævnt i 163 encyklopædier fra hele verden. Herigen kom Murray frem til, at 97 procent af verdens bedste innovation kom fra Vesteuropa samt Nordamerika, Australien og New Zealand. Kreativiteten udspandt primært fra Vesteuropa i Middelalderen, og her kunne han endda præcist kortlægge et bestemt område på kun ti procent af Vesteuropa, hvor over halvdelen af ideerne var opstået.

Da Lars Tvede begyndte at undersøge kortet nærmere, fandt han frem til en overraskende sammenhæng mellem kortet og opdelingen af landområder op igennem tiden. De bedste ideer og civilisationer opstod simpelthen der, hvor landområderne var geografisk mest decentralise-

rede. Typisk kom de der, hvor man havde et hav af ganske små bystater.

Kommandoøkonomi

Ifølge Lars Tvede har verdenshistorien været fyldt med succesrige og innovative civilisationer, som så efterhånden har centraliseret sig frem til at gå i stå rent kreativt. Oldtidens Grækenland var opdelt i en masse små bystater, da Aristoteles og Platon udviklede deres ideer. Renæssancen opstod i det tekstilhandlende Norditalien, der dengang var decentraliseret i små bystater. Og Kinas kulturelle og filosofiske blomstring skete under det stærkt splittede og decentrale Zhou-dynasti. Men fælles for alle var, at de blev opslugt i større, centralt styrede og forvoksede imperier - kommandøkonomier, som Lars Tvede kalder dem.

- Når man centraliserer, kan man kan lave nogle meget store projekter. Med en kommandoøkonomi kan man for eksempel bygge Den Kinesiske Mur. Men deres centralisering betød også, at deres økonomi langsomt gik i stå i en periode på tusind år, siger investoren.

Han ser de samme tendenser i den private markedsøkonomi, hvor der for eksempel indenfor it-branchen har været et opgør mellem de decentralt indstillede firmaer, der lagde tingene ud som open source, og de store etablerede spillere, der holdt deres systemer lukkede.

- Nokia havde en kæmpe organisation og var i stand til at udvikle egne applikationer til deres mobiltelefoner. Apple lavede en app-store, som alle og enhver kunne udvikle til. I løbet af tre år havde de en million apps, og der kunne Nokia jo overhovedet ikke følge med. De blev helt til grin, siger Lars Tvede.

Små enheder

Begrundelsen for at fusionere og centralisere lyder ofte på, at opgaverne bliver større - at globaliseringen kræver større enheder. Men gennemsnittet af ansatte i en amerikansk virksomhed er faktisk faldet

I Schweiz, hvor Lars Tvede bor, er det offentlige decentralt organiseret. Efter hans mening resulterer decentralisering i mere innovation.

Foto: Polfoto

de senere år fra 25 til ti, bemærker Lars Tvede, som mener, at globaliseringen handler mere om samhandel og samarbejde mellem de små micro-multinationals end om at skabe større enheder.

- Når vi forestiller os fremtiden, så har vi store problemer med at tænke innovativt. Folk tænker i stedet, at de teknologier og systemer, der allerede findes, skal effektiviseres og strømlines så meget

som muligt - at man slår regioner og kommuner sammen for eksempel. Men på langt sigt giver det langt mindre innovation, når man har centraliseret, forklarer han og henviser til kreativitetskortet.

- Hvis der er mange små selvstændige enheder, så er sandsynligheden for, at der opstår en uventet, men genial idé, som også bliver prøvet af, stigende, fastslår Lars Tvede. Selv bor han naturligvis i

det stærkt decentraliserede Schweiz, som han med sine liberale idealer også finder langt mere innovativt end Danmark. Hans første barn blev eksempelvis født efter en række komplikationer og med tre personer til stede på Gentoft Hospital, mens hans andet barn kom til verden i Schweiz uden komplikationer og med ni personer til stede under fødslen. Der kom en fotograf og tog billeder, og

da de blev udskrevet, fik de blomster og et 'på glædeligt gensyn' med fra de ansatte.

- Hvorfor gør de det? Det er, fordi de skal leve af, at vi kommer igen. Det schweiziske sundhedssystem er decentralt og meget konkurrencepræget, siger erhvervsmanden.

Valgfrihed

Danmark har nu ellers klaret sig ganske godt både økono-

er vores samfund”

“Når man centraliserer, kan man kan lave nogle meget store projekter. Med en kommandoøkonomi kan man for eksempel bygge Den Kinesiske Mur. Men deres centralisering betød også, at deres økonomi langsomt gik i stå i en periode på tusind år”

Lars Tvede, finansrådgiver og investor

BLÅ BOG

Lars Tvede

- Arbejder til daglig som finansrådgiver og investor med base i Schweiz.
- Har blandt andet skrevet bøgerne ‘Det kreative samfund’, ‘Børshandlens psykologi’ og ‘Kriser, krak og kaviar’.
- **Nåede at** se sit it-firma blive 45 milliarder kroner værd på den tyske børs, før it-boblen bristede.

ligboblen, it-boblen, jernbaneballonen og tulipanboblen har for eksempel været i stand til at knække flere staters økonomi.

- Markedsøkonomier er ustabile. Vi har lært en del om at stabilisere dem, men vi kan aldrig gøre det helt. Men så er der det med kriser, at det nogle gange skaber nytænkning. På langt sigt klarer markedsøkonomier sig bare langt bedre end kommandoøkonomier, fastholder Lars Tvede, som i en anden af sine bøger ‘Kriser, krak og kaviar’ har set nærmere på, hvordan man skal regulere bankerne, så man kan undgå den slags ustabilitet, vi har haft de senere år.

- Banker er jo en slags forsyningsselskaber på linje med vand- og elværker. Det er vigtigt, at der er nogen, der tager risici og sætter penge på højkant - men det skal adskilles fra den vigtige levering af serviceydelser, som banker står for, siger investoren.

Lars Tvede mener, at den optimale størrelse på den samlede offentlige sektor er omkring 30 procent af økonomien. Og derudover er det væsentligt, at det offentlige i sig selv er decentralt organiseret ligesom i Schweiz, hvor han efter at have boet der i 21 år endnu ikke har fået et brev fra staten. De ved godt, at han bor i landet. Men det er kantonen og kommunen, der har ham som indbygger. Og er han utilfreds, skal han ikke flytte langt væk - blot til det nærmeste lokalsamfund bag bakken.

- Hvis folk bor i nære samfund, hvor de er medansvarlige for de beslutninger, som påvirker dem selv direkte og påvirker deres naboer, så udvikler der sig en mere ansvarlig og innovativ kultur, siger forfatteren, som for tiden genfortæller sin øjenåbnerberetning på både Vækstfondens årsmøde, CBS, DTU og til det store virksomhedsstræf ‘Adam Smith Awards’.

misk, på lykkeindekset og det såkaldte Human Development Index, som liberale ofte henviser til. Men Lars Tvede er utilfreds med de mange offentlige ordninger, som danskerne bliver tvunget til at betale til gennem vores skat. For ham handler det om valgfrihed fremfor at gå på kompromis.

- Jeg vil ikke pådutte en person, som drømmer om at leve i et romantisk bondesamfund

eller et socialistisk fællesskab, at de ikke kan gøre det. Det skal de have lov til. Det ideelle er, at man decentraliserer samfundet og lader folk selv bestemme, hvor de vil bo, siger han.

Det er ikke alting, der bør decentraliseres mest muligt, mener Lars Tvede. For eksempel diplomati, postvæsen og militær bør ordnes i fællesskab. Men generelt skal vi bevare nærhedsprincippet lo-

kalt for på den måde at fremme de kreative ideer, som udvikler samfundet.

- Hvis du bare får en kommando fra København eller Bruxelles med en manual om, hvordan du skal gøre, så bliver folk uansvarlige, og der opstår en kultur, hvor folk vil prøve at udnytte systemet, fordi de føler, det er de andres system, de lever i, forklarer han.

Og her støtter han sig til den

schweiziske storbank Credit Suisse, der har udgivet en samling statistikker, der sammenligner, hvordan små, mellemstore og store nationer klarer sig. Små åbne økonomier som Danmark, Norge, Schweiz og Hongkong vinder på en lang række parametre.

- Det gør folk mere lykkelige, at de kan leve i deres egen drøm. Hvis jeg går ind i en skoforretning, der ikke har et godt nok udvalg, starter jeg jo

ikke en bevægelse for at få dem til at ændre udvalg - så går jeg blot videre til en anden forretning, siger Lars Tvede.

Nærhedsprincip

Det handler altså om at skabe udvikling gennem konkurrence og valgfrihed i en slags markedsstat af små decentrale enheder. Men frie markeder har det også med at skabe bobler, der brister. Bo-

Send debatstof til os:

Debatindlæg må højst være på 2.500 tegn inklusive mellemrum. **Kronikker** skal være på mellem 5.500 og 7.500 tegn inklusive mellemrum. Kronikker skal udstyres med et vellignende portræt.

debatogetnavne@kommunen.dk

“Dansk Industri påstår, at Danmark mangler arbejdskraft. Det er ærlig talt en noget flabet påstand overfor de 130.000, som lige nu står og mangler et arbejde. I stedet for at jagte syge og arbejdsløse bør Dansk Industri få fingeren ud og komme i gang med at uddanne fremtidens arbejdskraft.”

Stine Brix, EL, på Facebook om Dansk Industris nye kampagne om mangel på arbejdskraft

analyse Venstre har overtaget DF-problemet fra S

Af Peter Christian Nielsen

peter@kommunen.dk

“DF’s fremkomst har altid været en fordel for Venstre i den forstand, at DF kunne vinde vælgere fra fjenden. Men et DF på størrelse med Venstre giver en helt anden hovedpine hos Lars Løkke.”

S kiftende socialdemokratiske ledere har siden Dansk Folkepartis stiftelse i 1995 haft et DF-problem. Problemet består i al sin simpelhed i, at gamle trofaste arbejdervælgere søger ly hos populisternes i DF på grund af udlændinge- og rets-politiske holdningsforskelle. Denne vælgervandring blev startskuddet på en borgerlig storhedstid og valgsejr i 2001, der af DF og VK-regeringen fik det pompøse navn “systemskiftet”. Men meget er sket siden da. DF stormer stadig frem, men det er i højere grad Venstre, som er ved at få sig et DF-problem. Ser man på de seneste tal for vælgervandring mellem partierne siden valget i 2011 hos Politiko, fremgår det, at DF stjæler cirka 145.000 vælgere fra Venstre, mens DF tager godt 75.000 stemmer fra S. Tallene er fra oktober 2014, hvor S lå

til cirka 21 procent af de samlede stemmer, mens V lå til knap 25 procent. En lignende måling fra Megafon foretaget for tv2.dk i januar viser, at 13 procent af de danskere, der stemte Venstre ved valget i 2011, vil stemme DF i 2015.

I målingerne fra 19. april i år ligger S til 24,4 procent i et vægtet gennemsnit, mens V ligger til 22,7 procent. Derfor er det nærliggende at konkludere, at S faktisk har haft held til at vinde nogle vælgere tilbage fra DF, mens Venstre formentlig har afgivet mange stemmer til Kristian Thulesen Dahl. DF ligger til et resultat på knap 20 procent, hvilket er syv-otte procentpoint over sidste valgresultat.

Sympatien er væk

Der er andre tegn på, at DF og V i stadig stigende grad kæmper om de samme vælgere. Af en sympatimåling, som AB Analyse har foretaget for

Kommunen, fremgår det, at DF-vælgere har stor sympati for V, der scorer 5,5 på en 10-point-skala. DF-vælgere har selvfølgelig allermest sympati for eget parti, men til gengæld scorer S kun 3,1 hos DF-vælgere. Vender vi den rundt, scorer DF det laveste antal sympatipoint hos S-vælgere af alle partier. Venstre-vælgere ser samtidig DF som det mest sympatiske parti efter Lars Løkke & Co. Argumenterne for, at de tilbageværende S-vælgere har nemt ved at stemme DF, er så at sige i opløsning, og meget taler for, at vandringen fra S til DF ikke længere er Helle Thorningssens primære problem. Tallene er logisk underlægningsmusik til den nuværende situation, hvor S går frem i meningsmålingerne og blokkene ligger stadig tættere. Lars Løkke har dog erkendt, at hvis han skal kunne regere med et selvbevidst DF ved sin

side, så er blå blok nødt til at mødes omkring en række mærkesager. Løkke har nok problemer med utydelighed, da han ikke kan forklare i konkrete termer, hvad nulvækst og et moderne kontantshjælpsloft betyder. Derfor gik LA, DF, V og K ud med seks sundhedsløfter i sidste uge - formentlig inspireret af den svenske borgerlige blok, der under aliaset ‘Alliansen’ i årevis signalerede borgerlig samling og fik otte års regeringstid som belønning.

Glem uenigheden

Sundhedsløfterne skal helst overskygge uenighederne om størrelsen på den offentlige sektor, hvor DF har et ønske om 0,8 procents vækst, mens Venstre ønsker nulvækst. Liberal Alliance ønsker decideret minusvækst. LA-leder Anders Samuelsen taler samtidig stadig varmere for en borgerlig regering med delta-

gelse af DF, V, LA og K. Og Samuelsen har også forsøgt at dæmpe angsten i den borgerlige lejr ved at udstede jobgarantier til offentligt ansatte. Den konservative leder Søren Pape ser imidlertid ud til at have satset hele butikken på STOP-kampagnen, hvor man reelt går på rov hos DF. Faren ligger imidlertid i, at K-vælgere faktisk har stor sympati for De Radikale i Kommunens måling, hvilket reelt betyder, at en konservativ valgfiasco kan koste Lars Løkke valgsejren. I et vægtet gennemsnit fra 19. april ligger K til fire procent af stemmerne. En enkelt Voxmeter-måling sender K ned på 2,9 procent. Og så er vi tilbage ved Venstres DF-problem. DF’s fremkomst har altid været en fordel for Venstre i den forstand, at DF kunne vinde vælgere fra fjenden. Men et DF på størrelse med Venstre giver en helt anden hovedpine hos Lars Løkke.

ke. Kristian Thulesen Dahl behøver ikke længere tage til takke med symbolpolitiske gaver på rets- og udlændingeområdet, som tilfældet var i 00’erne. Faktisk er DF i eller udenfor regering nødt til at vise, at man kan levere resultater på de store linjer med en borgerlig regering. Og de resultater betyder i DF-vælgernes optik formentlig små reformer og tryk omkring bevillingerne til den offentlige sektor. Lars Løkke kan ende som statsminister for en regering, der næsten kun kan være en skuffende oplevelse for alle involverede, akkurat som S-SF-R-regeringen var det for rød blok. Men Venstre-formanden tør formentlig slet ikke føle sig sikker på noget som helst. Han har dog en klar interesse i at tale sin gamle partner i VK-alliancen op, så nulvækstfronten står så stærkt som muligt.

Af Michael Kjærgård. Ærlig talt!

Et parti? Ja så gerne, vi har rigeligt at vælge imellem

D a Nationalpartiet blev stiftet af de tre Ahmad-brødre 16. oktober sidste år, havde de allerede i god tid forinden sikret sig en godkendelse af partinavnet fra Økonomi- og Indenrigsministeriets Valgnævn. Det skete den 4. september, og Nationalpartiet var ikke det eneste. Samme dag godkendte Valgnævnet også partinavnene ‘Multi Etnisk Samfunds Parti’, ‘Det Blå Parti’, ‘Valgforbundet De Uafhængige’, ‘Julemanden’, ‘Etisk Stabilitet’, ‘Dit og Mit Parti’, ‘Bazookalisten - Et Nepotistisk Folkeparti’ og ‘Værdigt Danmark’.

En godkendelse fra Valgnævnet er nødvendig for at kunne indsamle vælgererklæringer, så man kan få lov at stille op til Folketinget. Det er den nemme del. Stifte et parti og få et navn godkendt kan enhver. Og mange gør det. I skrivende stund er der 97 godkendte navne på partier, der har ret til at samle underskrifter til opstilling. Den svære del er at få samlet underskrifter nok. Det sker ikke ret tit. Senest skete det for Alternativet. Nationalpartiet er knap halvvejs og langt fra sikker på at nå målet i tide.

Der kom ganske vist et kraftigt ryk i indsænkelsen af vælgererklæringer, efter at Nationalpartiet præsenterede digteren Yahya Hassan som folketingskandidat - en selvmodsigende betegnelse, eftersom partiet ikke er opstil-

lingsberettiget og derfor per definition ikke kan have folketingskandidater. Alligevel kaldes han ukritisk sådan i medierne (naturligvis kun i andre medier), selvom ‘folketingskandidat’ hurtigt ville blive en uspecifik massebetegnelse, hvis man skulle bruge ordet om enhver, der erklærer gerne at ville vælges for et af de 97 partier, der er godkendt - ikke til opstilling, men til at gøre et forsøg på at blive det.

Som minimum må man blandt de nævnte antage, at ‘Julemanden’ og ‘Bazookalisten - Et Nepotistisk Folkeparti’ ikke er fuldstændig seriøse partidannelser, og blandt de andre navne på listen springer for eksempel ‘Spudiluhut-partiet’, ‘Hampepartiet’ og ‘Pot Partiet’ i øjnene. Ja, hvis sandheden skal frem, er der faktisk ikke et eneste af de andre navne, der udstråler noget videre potentiale. Heller ikke dem, der engang var etablerede spillere i dansk politik: Fremskridtspartiet og Retsforbundet, som vel i lige så høj grad fornyer deres godkendelse for at forhindre andre i at løbe med navnet.

Forhenværende folketingspartier er automatisk beskyttet mod, at andre kan overtage navnet fem folketingsvalg frem, så Fremskridtspartiet er i forvejen beskyttet ved førstkommande og næste folketingsvalg. Det samme gælder Kristeligt Folkeparti - altså navnet; partiet eksisterer som bekendt stadig under

“Som minimum må man blandt de nævnte antage, at ‘Julemanden’ og ‘Bazookalisten - Et Nepotistisk Folkeparti’ ikke er fuldstændig seriøse partidannelser”

navnet Kristendemokraterne. Centrum-De-mokraterne er, skønt partiet er officielt opløst, et beskyttet navn ved førstkommande folketingsvalg og de to efterfølgende, og det er også Minoritetspartiet.

Navnet Borgerligt Centrum er til gengæld ledigt, hvis nogen skulle have lyst. Partiet blev aldrig opstillingsberettiget, men var en kort overgang repræsenteret i Folketinget af Simon Emil Ammitzbøll, før han tilsluttede sig Liberal Alliance. Dettets forgænger Ny Alliance er derimod et beskyttet navn endnu fire folketingsvalg frem, altså førstkommande plus tre valg mere. Efter tilsvarende regler er navnet JuniBevægelsen i øvrigt beskyttet de næste fire europaparlamentsvalg frem, det vil sige til og med EP-valget i 2034. Vi får se i 2039, om nogen står klar til at overtage.

Hvis ikke, eller hvis man ikke vil vente så længe, må man selv finde på et navn. For selv om der er mange, der er taget, er der også mange, som ingen har fundet på endnu. Et navn som Restpartiet ligger lige for, og hvis man ikke har nogen nedre grænse for de dårlige vitser, så behøver man jo ikke holde sig tilbage fra ideer som Agterpartiet, Bækkenpartiet eller Hængepartiet.

Dog: Hvis man vil tages alvorligt, er der ét navn, man skal holde sig langt, langt væk fra: Dukkepartiet.

26,7%

Så høj var ledighedsprocenten i Grækenland i 2014. Landet har dermed EU's højeste ledighed.

Kilde: Danmarks Statistik

Lavere ydelser vil ikke øge incitamentet til at arbejde, men føre til lavere lønninger. Lavtlønsstrategien er nytteløs.

De seneste måneder er kampen for lavere sociale ydelser i den grad blevet intensiveret. Presset er særlig vokset med Venstres kontanthjælpskampagne og Dansk Arbejdsgiverforenings (DA) forslag om at skære i en lang række overførselsindkomster.

Fællesnævneren for forslagene er, at ydelserne skal sættes ned, så forskellen mellem at være på offentlig forsørgelse og i et lavtlønsjob øges. Det skulle angivelig styrke det økonomiske incitament for at arbejde.

Men det er en kortvarig og uholdbar løsning.

En ny Cevea-analyse viser, at der er en sammenhæng mellem ydelsesniveauet og lønniveauet. Hvis vi sænker de sociale ydelser, vil de laveste lønninger følge med ned. Forskellen på ydelser og løn vil på sigt igen blive den samme - niveauet for ydelser og løn rykkes blot nedad. Lavere ydelser vil derfor ikke øge det økonomiske incitament til at tage et arbejde, men derimod være startskuddet på en lavtlønsspiral.

Det skyldes, at de sociale ydelser er med til at lægge bunden for lønniveauet på arbejdsmarkedet. I Danmark har vi ikke nogen lovbestemt mindsteløn. Derfor fungerer kontanthjælp og dagpenge som en bund - et niveau, som lønningerne kun sjældent vil blive preset ned under. Eller en de facto-mindsteløn.

Sættes ydelserne ned, vil de laveste lønninger således følge med ned i mange brancher. Det vil ikke kun påvirke lavtlønnet arbejde, men udfordre lønnen på arbejdsmarkedet som helhed. Man risikerer derfor, at en sænkning af kontanthjælpsniveauet slår bunden ud af det danske arbejdsmarked og fører til et markant større lønpres på danske lønmodtagere.

Lavtlønsstrategiens heppekor

Angrebet på kontanthjælpen handler ikke kun om ydelserne selv, men er led i en lavtlønsstrategi. Det har længe været et udtalt ønske og en del af Venstres ønsker for arbejdsmarkedet, at det skal være muligt at arbejde til en lavere løn i Danmark.

Fortalerne for lavtlønsstrategien argumenterer ud fra, at arbejdsmarkedet er som en trappestige, hvor ufraglærte kan begynde med 60 kroner i timen for så at kravle op til en højere løn.

Det har bare ikke vist sig at ske.

En opgørelse fra Cevea viser, at de lavest lønnede i de lande, der har kastet sig ud i lavtlønsstrategien, ikke har fået en trappestige mod bedre løn og job. Tværtimod. I både England og Tyskland var den dør, lavtlønsstrategien åbnede, i stedet indgangen til en udsigtsløs trædemølle. I dag er millioner af tyskere fanget i udsigtsløse, usikre og dårligt betalte job.

I Tyskland og England er et arbejde ikke længere en garanti imod fattigdom. I Storbritannien er knap 10 procent af dem, der har et arbejde, arbejdende fattige. Det betyder, at de på trods af deres lønindkomst lever under fattigdomsgrænsen. I Tyskland har deltidsjob vist sig ikke at være et springbræt til fuldtidsjob, men snarere en vej til vedvarende fattigdom. Erhvervs erfaring fra lavtlønnede job fører ikke til nye job med ordentlige lønninger, som højrefløjen ellers håber på. I stedet har lavtlønsstrategien i Tyskland på 10 år væ-

FOTO: MORTEN FLARUP, POLFOTO

ret med til at fordoble andelen af arbejdende fattige. De udgør nu 8,6 procent af de beskæftigede.

Overordnet set er vi i Danmark gået fri af den europæiske udvikling. Vi har haft en mere positiv udvikling i lønningerne, vi har formået at løfte vores arbejdskrafts kompetencer, og vi har udviklet nye ordentligt betalte og gode job til erstatning for de tabte. Vi har indtil nu generelt sagt fra overfor lavtlønsstrategien.

Det kan vi også gøre fremadrettet.

Men vælger vi at klappe i takt med lavtlønsstrategiens heppekor, er risikoen, at vi også i Danmark får et betydeligt antal arbejdende fattige. Det vil få både økonomiske og sociale konsekvenser.

Færre penge mellem hænderne

Det, at vi i Danmark overordnet er gået fri af den negative udvikling, skyldes politiske valg og parter på arbejdsmarkedet, som har fundet fælles fodslag om opkvalificering og efteruddannelse af arbejdsstyrken. På trods af diverse globale kriser og en tiltagende international konkurrence har vi formået at holde fast i kvalitetsvejen, hvor selv de laveste indkomstgrupper får en anstændig løn. En løn som ikke kun giver dem mulighed for at leve et anstændigt liv - men også gør dem til attraktive forbrugere på det danske marked.

Lavere ydelser og deraf lavere løn vil ikke kun betyde, at flere danskere på sigt skal arbejde til lavere lønninger. Det vil også gå ud over det danske hjemmemarked, når lavindkomstgrupperne får færre penge mellem hænderne. Kigger vi igen syd for grænsen, viser det sig, at den indenlandske efterspørgsel i Tyskland har været lav i den periode, hvor man har udviklet et lavtlønsmarked.

Lavtlønsstrategien er alene til fordel for de

”Vælger vi at klappe i takt med lavtlønsstrategiens heppekor, er risikoen, at vi også i Danmark får et betydeligt antal arbejdende fattige. Det vil få både økonomiske og sociale konsekvenser”

virksomheder, der er i direkte konkurrence med virksomheder i udlandet. Dem har vi heldigvis en del af. Men for de fleste af de virksomheder, der eksporterer, er løn en mindre vigtig omkostning, end den er for de virksomheder, der primært agerer på hjemmemarkedet.

Når danskerne får færre penge mellem hænderne, vil det til gengæld ramme de virksomheder, der primært afsætter varer på hjemmemarkedet - og dem, der bruger hjemmemarkedet til at opbygge erfaring og kompetencer til siden at kunne eksportere.

Lavtlønsstrategien vil således ikke bare have sociale konsekvenser, men kan også skade økonomien.

Børnefamilier rammes hårdest

De sociale konsekvenser er ikke desto mindre til at tage at føle på. Sænkes ydelserne, vil det nemlig først og fremmest ramme de mange børnefamilier, hvor en eller flere af forældrene er på overførselsindkomst. Det er familier,

der i forvejen er udfordret og ofte kæmper med andre sociale problemer end manglende job.

Presset på de laveste lønninger vil også få konsekvenser for de familier, hvor forældrene - eller enlige forsørgere - arbejder i lavtlønsjob. Det kan betyde, at de skal arbejde til hidtil usete lave lønninger, som de ikke kan forsørge deres familie for.

Uanset om familierne rammes gennem lavere ydelser eller lavere løn, betaler børnene også en pris. Lavere sociale ydelser og deraf lavere løn vil medføre flere fattige børn, der helt uforskyldt vokser op uden de samme muligheder som deres jævnaldrende.

Vi skal skabe - ikke skære

Gevinsten ved at sænke ydelserne er en kortvarig og lunefuld lykke.

På længere sigt kan konsekvensen blive en ny underklasse, der fastholdes i en lavtlønssektor af dårligt og udsigtsløst arbejde. Således rammer lavtlønsstrategien de steder, hvor det vil skade den sociale arv mest. Det vil føre til øget ulighed, mindre social mobilitet og flere børn, der vokser op i fattigdom.

I stedet for at skære i danskernes levevilkår skal vi investere i mennesker og skabe et Danmark, hvor alle kan leve et ordentligt liv. Et liv, hvor også børn, der vokser op i familier med arbejdsløse eller lavtlønnede forældre, får en opvækst, der ikke hæmmer deres fremtidsmuligheder.

Fremfor en nytteløs lavtlønsstrategi skal vi derfor satse på at skabe stærke virksomheder, nye gode job og give danskerne de kompetencer, der skal til for at udfylde dem og realisere de bedste livsmuligheder. ●

Af Kristian Weise, direktør i centrum-venstre-tænkertanken Cevea

Send navnestof til os:

Skriv til os, hvis karriereskift eller lignende skal nævnes her på siderne. Husk at medsende et vellignende portræt.
 debatognavne@kommunen.dk

"Hvis man vil tale om ofre for dagpengesystemet, så tal om alle de mennesker, som på grund af den fireårige dagpengeperiode blev trukket længere og længere væk fra arbejdsmarkedet med den konsekvens, at førtidspension blev endestationen."

Joachim B. Olsen, LA, på Facebook

Ud af manegen: Ole Sohn

'Lysten til benspænd er blevet større end lysten til løsninger'

Det brede politiske samarbejde er underprioriteret og afgørende for at løse de største udfordringer i samfundet, mener Ole Sohn (S), der stadig ærgrer sig over SF's regeringsexit.

Sceneskift

Kommunen bringer i hvert nummer frem til folketingsvalget et portræt af en politisk profil, der enten stopper i Folketinget eller står på tærsklen til måske at blive nyvalgt.

Jonas Sloth Bach
 Jonas@kommunen.dk

Hvad fik dig til at gå ind i politik?

Da jeg som 14-årig blev politisk interesseret, var det Vietnamkrigen og indmeldelsen i EF, som engagerede mig. Ellers har et social engagement været omdrejningspunktet. Det var en naturlig følge af mit politiske engagement at stille op til Folketinget.

Hvad har været din største styrke som politiker?

Det tror jeg er, at jeg sideløbende har holdt fast i job udenfor Folketinget. Jeg har holdt mig beskæftiget med konsulentopgaver og som forfatter, foredragsholder og administrerende direktør i eget forlag. Det gør, at jeg hele tiden havde en direkte berøring med, hvad der rører sig i erhvervslivet.

Og jeg synes generelt, jeg har været et omgængeligt menneske, der kunne samarbejde med både med- og modspillere.

Hvad har været din værste svaghed som politiker?

En af svaghederne er, at jeg har haft en forestilling om, at helbredet kunne klare mere, end virkeligheden tillader. Det med at arbejde 80 timer om ugen er der grænser for hvor længe man kan blive ved med. Jeg har andre ønsker med mit liv, og jeg vil gerne arbejde i et mere normalt tempo.

Hvad fik dig til at beslutte ikke at genopstille som folketingskandidat?

Jeg har også andre ønsker med mit liv end at arbejde 80 timer om ugen.

ILLUSTRATION: JENZ KOUDAHL/SPILD AF TID

Hvad er din største politiske bedrift?

Det er mit bidrag til at udvikle samarbejdet mellem SF og Socialdemokraterne og sidenhen også De Radikale. Det blev i sidste ende grundlaget for at få dannet en ny regering.

Vi havde en tendens til at fokusere på uenigheder i stedet for det, vi var enige om.

Og så har jeg været glad for mit bidrag til at udvikle SF's og denne regerings økonomi- og erhvervspolitiske grundlag.

Hvad er dit største politiske nederlag?

Det, at SF ikke magtede at forblive i regering. Det viste sig, at den proces, vi startede i 2005, ikke var så rodfæstet, at den kunne holde. Jeg ser det sådan, at vi voksede fra hinanden. Der er ikke nogen bad feelings.

Hvad er blevet værre i dansk politik, mens du har siddet i Folketinget?

Jeg synes helt klart, at lysten til benspænd er blevet større end lysten til løsninger.

Det er dybt katastrofalt, for Danmark står overfor store udfordringer, der kalder på bredt politisk samarbejde i Folketinget, men i dagligdagen er der ikke anerkendelse af det brede politiske arbejde; der er fokus på uenigheder og på at lægge fælder ud for hinanden.

Det er helt vanvittigt, så meget tid man bruger på at finde hår i suppen. Eksempelvis er de åbne samråd blevet en pestilens, og jeg mener faktisk, at medlemmerne skulle bruge mere tid på at have

kontakt med det civile liv og det europæiske samarbejde.

Hvad kommer du til at savne?

På det personlige plan har Folketinget været en fantastisk arbejdsplads. Når vi tager på studierejse, er det svært for andre at finde ud af, hvem der hører til hvilket parti, fordi vi har et godt sammenhold på tværs af partierne. Jeg kommer til at savne de gode personlige relationer.

BLÅ BOG

► **60 år**, tidligere skibskok og jord- og betonarbejder.

► **Folketingsmedlem** for Socialdemokraterne i Sjællands Storkreds fra 4. februar 2014. Folketingsmedlem for Socialistisk Folkeparti i Sjællands Storkreds fra 13. november 2007 til 3. februar 2014.

► **Folketingsmedlem** for Socialistisk Folkeparti i Vestsjællands Amtskreds fra 11. marts 1998 til 13. november 2007.

Hvad kommer du ikke til at savne?

Jeg kommer ikke til at savne de politiske benspænd og drillerier. Jeg skal passe på med at pege fingre, for jeg har jo selv været en del af det i mange år. Men jeg forstår godt, at folk indimellem synes, det er en børnehave. En debat i Folketinget har intet at gøre med at finde en løsning.

Folketinget udvikler sig som en slags loge, hvor man har sit eget sprog, en slags Folketings-swahili, som kun interesserer politikerne og nogle få journalister. Det er ikke mediernes ansvar - det er politikernes.

Hvad skal du nu?

Jeg kommer til at arbejde videre med konsulentopgaver, og jeg er blevet bestyrelsesleder. Jeg skal bruge den viden og erfaring om erhvervspolitik, jeg har udviklet gennem 17 år.

Jeg vil bruge tid på de ting, man i et travlt arbejdsliv nedprioriterer. Dels har jeg to fantastiske børnebørn, en familie og en vennekreds, som jeg ikke har haft nok tid til, dels min passion for gastronomi; og at vandre i naturen skal der også blive mere tid til. ●

4,6%

af den danske befolkning er ensomme, og ensomhed giver både færre leveår og dårligere helbred.

Kilde: dr.dk

Politisk kalender

» Læs hele kalenderen på dknyt.dk

27. APRIL 2015

Ny fællesoffentlig digitaliseringsstrategi

Digitaliseringsstyrelsen og DI ITEK afholder i samarbejde med en række ministerier, KL og Danske Regioner en temadag, der sætter spot på Danmarks nye fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2016-2020. Industriens Hus, København V

27.-28. APRIL 2015

Politisk Forum 2015

KL afholder Politisk Forum 2015. Hotel Nyborg Strand

28. APRIL 2015

Åbent samråd om regeringens Tysklandsstrategi

Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg har kaldt handels- og investeringsminister Mogens Jensen (S) i samråd for at give en status på regeringens Tysklandsstrategi og de officielle eksportfremstød i henholdsvis den nordlige og sydlige del af Tyskland i 2015 og herunder blandt andet oplyse, hvilke firmaer eksportfremstødene retter sig mod, og om der gøres en særlig indsats i forhold til små og mellemstore virksomheder.

Samrådsspørgsmål G er stillet efter ønske fra Kim Andersen (V), Hans Kristian Skibby (DF), Joachim B. Olsen (LA) og Brian Mikkelsen (K). Christiansborg, 1-133

28. APRIL 2015

Åbent samråd om affaldsafgiftens betydning for genanvendelse

Miljøudvalget har kaldt skatteminister Benny Engelbrecht (S) i samråd for at forholde sig til de konsekvenser, som affaldsafgifterne har for genanvendelsesindustrien, og redegøre for sin holdning til at forlænge overgangsordningen og indkøringsperioden for stigningen i affaldsafgiften og afgiften på farligt affald for at give tid til at udvikle nyt maskineri til at neddele og sortere affaldet. I den forbindelse har udvalget bedt ministeren redegøre for, hvor meget dansk affald der usorteret eksporteres ud af Danmark som følge af de højere og stigende danske affaldsafgifter og afgifter på farligt affald, samt for hvor stort et provenu den danske stat derved mister. Udvalget har endvidere bedt ministeren forholde sig til, hvordan affaldsafgifterne påvirker affaldsstrømme over landegrænser. Endelig ønsker udvalget at høre ministerens holdning til, at en hurtig indfasning af afgifterne kan true de danske genindvindings- og affaldsvirksomheder.

Samrådsspørgsmålet er stillet efter ønske fra Erling Bonnesen (V). Christiansborg, 2-133

30. APRIL 2015

Åbent samråd om fossilfri energiforsyning i 2050

Folketingets Klima-, Energi- og Bygningsudvalg har kaldt klima-, energi- og bygningsminister Rasmus Helveg Petersen (R) i samråd for at redegøre for, hvordan regeringen helt konkret vil opfylde sit mål om, at der i 2050 overhovedet ikke skal indgå fossile brændsler i energiforsyningen. Derudover har udvalget bedt ministeren redegøre for, hvilke konsekvenser det kan få for konkurrenceevnen og energipriserne for de danske forbrugere og virksomheder, hvis ikke andre EU-lande også bliver helt fossilfrie i 2050. Samrådsspørgsmål N og O er stillet efter ønske fra Lars Christian Lilleholt (V), Mikkel Dencker (DF) og Villum Christensen (LA).

Christiansborg, 2-080

Kommuner

AARHUS

S-ordfører flytter

Politisk ordfører Lotte Cederskjold stopper i Aarhus Byråd, når hun 1. august går på barsel og samtidig flytter til Fredericia, hvor barnets far Jacob Bjerregaard (S) er borgmester. Det betyder skiftedag i den socialdemokratiske byrådsgruppe, hvor 1. suppleant Ali Nuur træder ind, oplyser Cederskjold.

- Jeg er meget glad, og Jacob og jeg glæder os til at forøge vores lille familie til oktober. Det er selvfølgelig vemodigt at skulle forlade Aarhus Byråd, men da Jacob er borgmester i Fredericia, er vores fælles fremtid dér. Jeg har derfor besluttet at træde ud af Aarhus Byråd ved udgangen af juli måned, når jeg skal på barsel, siger Lotte Cederskjold.

Ali Nuur har tidligere siddet i byrådet.

Organisationer

DIN FORSYNING

Direktør fratræder efter energi-fusion

Efter fusionen mellem Varde Forsyningservice og Esbjerg Forsyning har en af hovedkræfterne bag fusionen, Michael Brandt, valgt at søge nye udfordringer, oplyser Energy Supply.

Det fremgår, at Michael Brandt efter grundige overvejelser har valgt at søge nye udfordringer i stedet for at indtræde i direktionen for Din Forsyning, der efter fusionen er et af landets største energiforsyningselskaber.

Han har været ansat i Varde Forsyningservice siden 2012.

Som konsekvens af, at Michael Brandt fratræder, vil den administrerende direktør hos Esbjerg Forsyning, Jesper Frost Rasmussen, indtræde som administrerende direktør i Varde-selskaberne inden for vand, varme, spildevand og affald/genbrug samtidig med, at han fortsat har samme rolle i Esbjerg-selskaberne og i DIN Forsyning A/S. Michael Brandts stilling vil ikke blive genbesat.

LOS

Graatang bliver direktør

LOS, interesseorganisation for cirka 530 private opholdssteder, botilbud og skolebehandlingstilbud, har ansat Michael Graatang, konsulent i KL og tidligere kommunaldirektør, som ny direktør, oplyser Danske Kommuner. Han efterfølger Geert Jørgensen, der fratræder ved udgangen af april måned og derefter vil

drive selvstændig konsulentvirksomhed.

Den nye direktør, Michael Graatang, var fra 1998 ansat i Frederiksværk Kommune som kommunaldirektør og efter kommunesammenlægningen i 2007 i den sammenlagte Halsnæs Kommune.

1. januar 2014 rykkede han til Gentofte Kommune som kommunaldirektør, men fratrådte allerede i slutningen af samme år og blev 1. december konsulent i KL's kontor for jura og EU, hvor han arbejder med analyser indenfor socialområdet. Han tiltræder i LOS 1. maj.

WONDERFUL COPENHAGEN

Henter direktør i Miljøministeriet

Der kommer en ny mand i spidsen for udviklingen af turismen i hovedstadsregionen, når Mikkel Aarø-Hansen 1. juni tiltræder stillingen som administrerende direktør for Wonderful Copenhagen. Mikkel Aarø-Hansen, 41, kommer fra en stilling som international miljødirektør i Miljøministeriet.

Med ansættelsen af en ny administrerende direktør fuldender Wonderful Copenhagen den fornyelsesproces, bestyrelsesformand Peter Højland satte i værk ved udgangen af 2014. En proces, der blandt andet har fornyet Wonderful Copenhagenes bestyrelse, hvor der i marts indtrådte otte nye medlemmer.

Mikkel Aarø-Hansen er uddannet cand.scient.pol. fra Københavns Universitet, har ti års erfaring som leder og har suppleret med uddannelse inden for ledelse.

Han indledte karrieren som fuldmægtig i Miljøministeriet i 1999, hvor han efterfølgende både har været ministersekretær og pressechef. Han har endvidere været centerchef i Københavns Kommune.

Vore konsulenttydelser

- Udvikling af organisationen, ydelserne og det gode lederskab
- Coaching/sparring til politikere, topchefer, ledere og nøglemedarbejdere
- Rekruttering af topchefer, ledere og nøglemedarbejdere (SKI-certificeret)
- Visions- og strategiseminarer for byråd, udvalg, direktion og ledergrupper
- Lederevaluering og -udvikling
- Chef-til-leje

H.C. Vestergaard
LEDELSE STYRING UDVIKLING

Brug proceskonsulenter med topledereerfaring. Den erfaring har vi!

Tlf. 7022 0272 • www.hcvestergaard.dk

Hele Danmarks mødested

- Moderne auditorium med plads til 200
- 426 hotelværelser med over 750 senge
- Tæt på motorvej og banegård

Book nu!
Vi hjælper dig sikkert videre.

Sikkerhed – med et smil

NYBORG STRAND®
HOTEL OG KONFERENCECENTER

Østerøvej 2 5800 Nyborg Tlf. 65 31 31 31 nyborgstrand.dk

Lundgaard Konsulenterne

- Rekruttering af ledere og nøglemedarbejdere
- Visions- og strategiprocesser for den politiske- og administrative ledelse
- Netværksanalyse – vi kan vise hvordan organisationen i *virkeligheden* arbejder sammen
- Udvikling af ledere og ledergrupper – med eller uden typeprofilværktøjer
- Sparring/coaching med toppolitikere og ledere

Af Morten Uhrenholdt. Tanker fra hængekøjen

Det kan ikke være skægt det hele

I en periode havde jeg hver tirsdag glæden... æh, lad os sige pligten til at overvære statsministerens pressemøde i Statsministeriets spejlsal. Nøj, hvor var det kedeligt.

Dengang var det en ugentlig foreteelse. Mens en journalist fra en tv-station, der sendte pressemødet direkte på sin nyhedskanal, opsummerede den seneste tids politiske traktasserier, så ventede pressekorpsen på, at døren åbnede sig.

Når statsministeren skred ind i salen, rejste alle sig op. Og så kunne mødet begynde - først med enetale af statschefen og derefter med spørgsmål fra den sultne presse.

Langt de fleste af mine pressemøder var med Helle Thorning. Hun excellerede - særlig i det første, usikre års tid - i at komme med på forhånd indstuderede svar. Uanset hvor mange gange hun blev konfronteret med en mere eller mindre pinlig problemstilling, fik vi det samme automatsvar.

Mand, hvor kedeligt og monotont! Det kunne godt udvikle sig til en kamp for at holde øjnene åbne. Seancen blev sendt direkte på en nyhedskanal, mens andre optog mødet til senere brug. Vi journalister blev fotograferet og filmet flittigt til dækbilleder over klip i statsministerens talestrøm, så af og til kunne mit kontrafej studeres i de små hjem.

Det affødte bemærkninger fra venner og bekendte om, at jeg vist så søvnig ud. En tillod sig ligefrem at mene, at jeg så ud, som om jeg var ved at falde i søvn. Det måtte jeg bekræfte, men samtidig forsikre, at det aldrig var sket.

I modsætning til en kollega fra BT.

"Spørgetimen skulle få den muntre og elegante debatform, man kender fra det engelske parlament, ind i det danske parlament. Det er blevet, hvad man vist må kalde en overordentlig behersket succes."

Statsministeren morer sig højlydt

Han havde med en hånd tilkendegivet, at han ønskede ordet. I mellemtiden - mens andre kom til - slumrede han ind. Så da Helle Thorning gav ham ordet, var han ikke længere en årvågen journalist. Han vågnede ved hendes latter og udbruddet: 'Var du faldet i søvn?' Han prøvede fortumlet at huske, hvad han ville spørge om. Men det er nok også højdepunktet af mine oplevelser i Spejlsalen. Selv bygger af spørgsmål til en pinagtig sag kunne være kedsommeligt, når der kun kom endeløse variationer over indstuderede svar.

Til sidst afskaffede Helle Thorning det faste pressemøde, og i stedet indførtes en 'statsministerens spørgetime' i folketingsalen efterfulgt af et improviseret pressemøde udenfor salen. Spørgetimen skulle få den muntre og elegante debatform, man kender fra det en-

gelske parlament, ind i det danske parlament. Det er blevet, hvad man vist må kalde en overordentlig behersket succes.

Når jeg kommer i tanke om disse mine kedelige minder fra Statsministeriet, så skyldes det den tidligere konservative partiformand Hans Engell. Han ernærer sig nu som bekendt som politisk kommentator.

Han skrev for nylig den hidtil skarpeste og mest bramfri artikel om de to præsidentkandidater og deres indbyrdes forhold. Normalt lægger Engell ikke fingrene imellem. Men her skriver han tydeligvis ud fra en inderlig og ubetvingelig irritation over de to partiledere. 'Surt show' er, hvad der venter vælgerne, når Helle Thorning og Lars Løkke vil tørne sammen i valgkampen, spår han.

En rædselsfuld oplevelse

Generalprøven var i Engells optik en spørgetime i forrige uge - en rædselsfuld oplevelse, skriver han: 'Frygteligt. To sure mennesker, som uden gnist af humor, overskud eller evne til bare at svare præcis på hinandens spørgsmål kastede sig ud i en humørdræner uden lige.'

De to kan ifølge Engell ikke døje hinanden. Der er tale om et så dårligt forhold, at det ikke er set tilsvarende i Danmark i historisk tid - sådan! Statsministre og oppositionsledere har måske ikke ligefrem haft nære forhold. Men de har respekteret hinanden.

Tilbage i tiden havde man også ganske anderledes og stolte traditioner for at holde taler og debattere. Jeg var ikke så gammel, men jeg husker, at der engang var en tradition i Folke-

tinget, hvor politikerne viste deres påskønnelse, når en politiker - og det kunne sagtens være en modstander - havde holdt en særlig god tale eller indlæg i en debat. Det skete ved, at kollegerne gik hen til talerens plads i folketingsalen og lagde en mønt - en 2-øre, mener jeg at kunne huske.

En politiker, der høstede mange 2-ører, var Knud Jespersen. For længst afdød, men engang formand for DKP, som hans talegaver efter magre år skaffede tilbage i Folketinget i 1973. Den Kolde Krig rasede stadig, og der var kold luft omkring det Moskva-tro parti. Men Knud Jespersen kunne holde skarpe, kritiske taler, der også var morsomme. I den periode var han givetvis den politiker, der fik flest 2-ører fra kollegerne.

Nu kan det selvfølgelig ikke være skægt hele tiden. Og DET er det heller ikke. Jeg må som Hans Engell trøste mig med, at der er andre partier, der - måske nok ufrivilligt - slår gækken løs. Og det kan være ganske skægt. Men det rækker ikke rigtig til en 2-øre - eller 50-øre, som det vel må være i dag.

Nu får kunderne i
GF Region & Kommune
4.315.165 kr.
tilbage

Book et møde på 66 15 03 98,
hvis du vil høre, hvor meget du kunne
have fået tilbage på din bilforsikring.

GF Region & Kommune er DIT forsikringsselskab

Hos GF Forsikring er vi ejet af vores kunder.

Derfor kan vi bruge alle pengene på at
skabe bedre og billigere forsikring.

I din fagklub er vi klar til at rådgive dig,
så du får den helt rigtige forsikring til den
helt rigtige pris. Vi ved nemlig, at den gode
personlige rådgivning er den bedste vej
til den rigtige forsikringsløsning.

Det gode selskab

GF Region & Kommune

Skovbakken 1-3 · 5260 Odense S
Tlf. 66 15 03 98 · gf-kommunal.dk